

A Tas Ch'oxb'il Yuj Jesucristo d'a San Juan APOCALIPSIS

Apocalipsis sb'i jun libro tic, yujto a d'ay tz'ib'ab'ilcan tas ch'oxb'il d'a viñaj apóstol Juan ayic preso yaj viñ d'a Patmos, aton jun lum lum ay d'a snañal a' mar. Ix tz'ib'chaj jun libro tic ayic van spechji b'eyec' eb' creyente yujto syac'och Cristo eb' d'a sc'ool. A tas nab'il yuj viñaj Juan chi', to sc'ayb'ej eb' creyente viñ yic tec'an syutej sb'a eb' yac'anoch Cristo d'a sc'ool, yic tec'anpax syutej sb'a eb' d'a scal yaelal van yab'an eb' chi'. A jun libro tic tz'alancot yuj tas ix ch'oxji yil viñaj Juan icha vayich, yic snachajel yuj eb' creyente tz'avtan jun libro tic, vach'chom max nachajel yuj anima smasanil.

Añej jun libro tic tz'alan yuj juntzañ tastac satub'tac ol ujoc. Tzijtum juntzañ yechel ol checlaj d'a satchaañ yed' d'a sat lum tic. Syalanpaxcot yuj jun tas nivan yelc'ochi, aton tas ol aj sjax Jesucristo d'a schaelal, tas pax ol aj satel eb' mañ ol ac'anoch Cristo chi' d'a sc'ool yuj Dios yed' pax tas ol aj syamchaj viñ diablo ayic ol emcan viñ mil ab'il d'a jun xab' olan yed' pax yic ol b'atcan viñ d'a cal c'ac' d'a junelñej yed' eb' ol och tzac'an yed' viñ. Syalanpaxi to ol yac' yajalil Cristo yed' yiglesia mil ab'il, yed' tas ol aj yac'an spac Dios d'a eb' yuninal, aton eb' sc'anab'ajan Dios chi', yed' tas ol aj sch'olb'itaj masanil anima d'a slajvub' c'ual yuj Dios. Syalanpax yuj tas ol

aj satancanel jun yolyib'añq'uinal tic Dios yed' satchaani. Syalanpaxcot yuj jun ac' satchaani yed' jun ac' yolyib'añq'uinal.

A juntzañ syac' Cristo cojtaquejeli

¹ A jun libro tic tz'alan yuj juntzañ tas ac'b'il entregar d'a Jesucristo yuj Dios yic scojtaquejel a oñ schecab' oñ tic. A juntzañ syal tic toxo ol ujoc. A Jesús chi' ix checancot jun yángel yal juntzañ tic d'ayin a in Juan in schecab' in tic.

² Svac' testigoal in b'a yuj tas ix vila' yed' yuj tas ix yal Dios yed' pax yuj tas ix yal Jesucristo.

³ A jun libro tic, a Dios ix ac'an tz'ib'chajoc. Yuj chi' a eb' tz'avtani yed' eb' tz'ab'ani, tato sc'anab'ajej eb' tas syala', te vach' yic eb', yujto toxo ol ujoc juntzañ syal tic.

A juntzañ scarta viñaj Juan d'a uque' iglesia

⁴ A in Juan in tic, tzin tz'ib'ejb'at d'ayex ex yicxo Dios d'a uque' iglesia d'a yol yic Asia. Yac'ocab' svach'c'olal Dios yed' sjunc'olal d'ayex. A Dios ayec' ticnaic, aytaxoneq'ui, toto pax ol javoc. Yac'ocab' svach'c'olal ucvañ eb' espíritu ayec' d'a yichañ b'aj c'ojanem Dios d'ayex.

⁵ Axo Jesucristo, aton testigo te yelñej syala', yac'ocab' svach'c'olal yed' sjunc'olal d'ayex. A b'ab'laj pitzvinac pax d'a scal eb' chamnac. A Yajal yaj d'a eb' yajal d'a yolyib'añq'uinal tic. Te xajan oñ yuuj. Ix yic'canel co mul yed' schiq'uil,

⁶ oñ yac'anoch schoñab'oc yic tzoñ och sacerdotéal, yic scac' servil Dios, aton Smam. Calec to te nivan yelc'och Jesucristo, te ay spoder d'a masanil q'uinal. Amén.

⁷ A Cristo toxo ol javoc d'a scal asun. Masanil eb' anima ol ilan sjavi. Yed' pax eb' tecjinacchamoc, ol yil eb' sjavi. Axo eb' anima d'a junjun choñab' d'a yolyib'añq'uinal tic, ayic ol yilan eb', ol laj oc' eb'. Val yel icha chi' ol ajoc. Amén.

⁸ A in ton tic b'ab'el in d'a smasanil, añeja' slajvub' in paxi. Icha chab' letra, A yed' Zeta, icha chi' vaji, xchi Dios Cajal, aton syal yuj smasanil. Ayec' ticnaic, aytaxoneq'ui, toto pax ol javoc.

A tas yilnac viñaj Juan icha vayichal

⁹ A in Juan in tic, cuc'tac co b'a eyed'oc. Quetb'eyum co b'a cab'an syail. Añejtona' quetb'eyum pax co b'a d'a yol sc'ab' Dios. Junxoñej scutej co chaan co tec'anil syac' Jesucristo d'ayoñ. A junel, preso vaj d'a jun lugar scuchan Patmos, d'a snañal a' mar, yujñej to svalet slolonel Dios, svac'anpax testigoal in b'a yuj Jesucristo.

¹⁰ Axo d'a sc'ual Cajal, ix javi spoder Yespíritu Dios d'a vib'añ. Ix vab'ani, ay jun te chaañ ix avaj d'a in patic, icha yoc' junoc q'uen trompeta.

¹¹ Ix yalan d'ayin:

A tas van ilan tic, tz'ib'ejcan d'a ch'añ uum. Tzac'anb'at d'a eb' creyente d'a uque' iglesia: Aton d'a Éfeso, d'a Esmirna, d'a Pérgamo, d'a Tiatira, d'a Sardis, d'a Filadelfia yed' d'a Laodicea, xchi d'ayin.

¹² Ix lajvi chi', ix in b'at q'uelnaj d'a in patic, ix vilani mach jun tz'avaj chi' d'ayin. Axo ix vilani, ay uque' sb'achnub' candil nab'a oro.

¹³ Axo d'a snañal juntzañ b'achnub' chi', ay jun icha anima yilji. Ayoch jun spichul jucan, ayemc'och d'a yib'añ yoc. Ayoch jun tzec'ul nab'a oro levan sat d'a sni' sc'ool.

¹⁴ Axo xil sjolom, icha noc' saccac lana, icha pax saquil q'uen sacb'at. Axo yol sat, lajan yilji icha te' c'ac'.

¹⁵ Axo yoc, toxoñej sveei yilji icha q'uen bronce sñusji d'a yol horno, sñicjipaxel smical. Toxoñej sñilili sjaj sloloni, icha sc'añ yem a' nivac pajav.

¹⁶ Yed'nacq'ue uque' c'anal d'a svach' c'ab'. A d'a yol sti' ayelta jun espada jay ye d'a schab'il pac'añ. A sat, copopi yilji icha yoc c'u stup yoc co sat quilani.

¹⁷ Ayic ix vilan chi', in telvi, icha chamnac in aj d'a yichañ. Palta ix yac'anq'ue svach' c'ab' d'a vib'añ, ix yalan d'ayin:

—Mañ ach xivoc. A in ton tic b'ab'el in d'a smasanil, slajvub' in paxi.

¹⁸ Pitzan in, milb'il in chamoc palta pitzv-inaquinxi d'a junelñej. A d'ayin ay sllaveal yic chamel yed' jun lugar b'aj ay eb' chamnac.

¹⁹ Tz'ib'ejcan juntzañ ix il tic: Aton juntzañ ayec' ticnaic yed' juntzañ toto ol ujoc.

²⁰ Ol val d'ayach tas syalelc'och uque' c'anal ix il d'a in vach' c'ab' yed' pax uque' sb'achnub' candil nab'a oro ix ila'. A uque' c'anal chi', aton eb' ucvañ in checab' d'a uque' iglesia sch'oxo'. Axo uque' sb'achnub' candil chi', aton uque' iglesia chi' sch'oxo'.

2

A ch'añ carta d'a eb' creyente d'a Éfeso

¹ Ix yalan Jesús d'ayin: Tz'ib'ejb'at d'a in checab' ayec' d'a scal eb' creyente d'a choñab' Éfeso icha tic. A jun yamjinacq'ue uque' c'anal d'a svach'

c'ab', aton jun sb'eyec' d'a scal uque' sb'achnub' candil nab'a oro, a tz'alan d'ayex:

² Vojtac masanil tas tze c'ulej. Vojtac to tzeyac' val och d'a e c'ol e munlaj d'a yic Dios, te nivan pax tzeyutej e c'ol eyac'an techajoc, max e chapaxoch eb' mañ vach'oc d'a e cal. Vojtac paxi to ix laj eyac' proval eb' syaloch sb'a in checab'oc. Ix ilchajelta eyuuj to yes eb'.

³ Vuujñej te nivan yaelal sjavi d'a eyib'añ, palta tzeyac' techajoc, max eyac'paxlaj chab'ax e c'ool.

⁴ Palta ay val syal janic' in c'ool d'ayex, yujto maxtzac in e xajanej icha d'a sb'ab'elal.

⁵ Yuj chi' naeccoti, chajtil eyaji ayic manto chab'ax e c'ool. Naec e b'a, b'oecxi e b'a icha d'a yalañtaxo. Tato max e na e b'a, elañchamel ol in javoc d'ayex, ol vic'anel sb'achnub' e candil d'a yed'tal.

⁶ Palta ay jun vach' tze c'ulej svila', yujto a sb'eyb'al eb' nicolaíta tze chaqueli, icha svutej in chacanpaxel a in tic.

⁷ Masanil mach tz'ab'ani, yac'ocab'och schiquin d'a tas syal Espíritu d'a junjun iglesia. A eb' ol ac'an techajoc, ol vac' sat jun te te' yic q'uinal d'a junelñej slo eb'. A jun te te' chi', a d'a svach'ilal Dios ayec' te', xchi Jesús d'ayin.

A ch'añ carta d'a eb' creyente d'a Esmirna

⁸ Ix yalanxi Jesús d'ayin: Tz'ib'ejb'at d'a in checab' ayec' d'a scal eb' creyente d'a choñab' Esmirna icha tic: A jun mach b'ab'el d'a yichañ smasanil, slajvub' paxi, aton jun chamnac, palta pitzvinacxi, a tz'alan d'ayex icha tic:

⁹ Vojtac jantac syaelal sjavi d'a eyib'añ. Te meb'a' ex, palta val yel te b'eyum ex. Vojtac paxi chajtil tz'aj e b'uchji yuj eb' syaloch sb'a israelal, palta a smolanil eb' chi' yic viñ Satanás yaji.

¹⁰ Mañ ex xiv yuj juntzañ yaelal ol javoc d'a eyib'añ. Yujto ayex ol ex ac'joc och d'a preso yuj viñ diablo yuj eyac'ji proval. Lajuñe' c'u ol ex och d'a syaelal. Palta c'anab'ajumñej tzeyutej e b'a masanto d'a chamel. Tato icha chi' tzeyutej e b'a, ol vac' spac d'ayex, aton e q'uinal d'a junelñej.

¹¹ Masanil mach tz'ab'ani, yac'ocab' och schiquin d'a tas syal Espíritu d'a junjun iglesia. A eb' ol ac'an techajoc, mañxo ol yab'laj syail eb' d'a junxo schab'il chamel, xchi Jesús d'ayin.

A ch'añ carta d'a eb' creyente d'a Pérgamo

¹² Ix yalanpax Jesús d'ayin: Tz'ib'ejb'at d'a in checab' ayec' d'a scal eb' creyente d'a Pérgamo icha tic: A jun ay yespada te jay ye d'a schab'il pac'añ, a tz'alan d'ayex:

¹³ Vojtac b'ajtil ayex eq'ui. Ay ex ec' d'a jun choñab' b'aj syac' yajalil viñ Satanás, palta añeja' tzin e c'anab'ajej. A viñaj Antipas, yac'nac val testigoal sb'a viñ vuuj. Milb'ilcham viñ d'a e cal b'aj ayec' viñ Satanás chi', palta añeja' tec'an ix eyutej e b'a d'ayin.

¹⁴ Palta ayto juntzañ e paltail svila', yujto ayex tzato eyac'och e chiquin d'a sc'ayb'ub'al viñaj Bal-aam.2.14 A viñ ac'jinac sc'ool viñaj Balac ayic yac'annac juvoquel eb' israel viñ. Yuj viñaj Balac

---

2.14 **2:14** Tz'ilchaj pax jun ab'ix tic d'a Números 25.1-3 yed' pax d'a 31.16.

chi', schinac juntzañ noc' eb', juntzañ noc' tz'ac'ji d'a scomon diosal eb'. Emnac pax eb' ajmulal.

¹⁵ Añeja' ayex pax tzeyac'och e pensar d'a sc'ayb'ub'al eb' nicolaíta.

¹⁶ Yuj chi', naec e b'a ticnaic, tato maay, elañchamel ol in javoc d'ayex, ol vac'an oval yed' eb' icha chi' sc'ulej. A jun espada ayelta d'a yol in ti', a ol vac'lab'ej.

¹⁷ Masanil mach tz'ab'ani, yac'ocab' och schiquin d'a tas syal Espíritu d'a junjun iglesia. A eb' ol ac'an techajoc, ol vac' jun maná sva eb', aton jun c'ub'aneli. Ol vac'anpax junjunoc q'uen q'ueen sacsac d'a eb'. A d'a jun q'ueen chi' tz'ib'ab'ilocho jun ac' b'i malaj mach ojtannac. A eb' ol chaan yico', añej eb' ol ojtacaneloc, xchi Jesús d'ayin.

A ch'añ carta d'a eb' creyente d'a Tiatira

¹⁸ IX yalanxi Jesús d'ayin: Icha tic tzutej a tz'ib'anb'at d'a in checab' ayec' d'a scal eb' creyente d'a choñab' Tiatira: A Yuninal Dios icha c'ac' yol sat, axo yoc toxoñej sveei icha q'uen bronze, a tz'alan jun tic d'ayex:

¹⁹ Vojtac masanil tas tze c'ulej. Tzin e xajanej. Tzin eyac'anoch d'a e c'ool. Tzin eyac'anpax servil. Tec'an val tzeyutej e b'a eyac'an techajoc. Vojtac to ec'alto tzex munlaj ticnaic icha d'a yalañtaxo.

²⁰ Palta ay janic' tas tzin na d'a e patic, yujto tze chaoch ix Jezabel d'a e cal. A jun ix chi', syaloch sb'a ix schecab'oc Dios, palta toñej syac' musansatil eb' in checab' ix. Yujto a ix tz'ac'an sc'ool eb' yic tz'em eb' ajmulal, scuchb'an pax eb'

ix schi juntzañ noc' noc' tz'ac'ji silab'il d'a juntzañ comon dios.

²¹ Nivan ix vutej in c'ool d'a ix, talaj sna sb'a ix yuj jun yajmulal chi', palta malaj sgana ix sna sb'a d'a smul chi'.

²² Yuj chi' ol vac'och syaelal ix, ol b'atcan ix d'a sat ch'at. Yed' pax eb' sc'ulan ajmulal chi' yed' ix, tato mañ ol sna sb'a eb', tato max yactejan eb' sc'ulan icha sc'ulej ix chi', ol vac'pax val och syaelal eb'.

²³ Añejtona' ol vac'pax miljoccham eb' yune' ix. Icha chi' ol aj in yojtacanel eb' creyente d'a junjun iglesia to a in tic vojta masanil tas ay d'a spensar eb' yed' tastac sna eb'. Ol yojtaquejpaxel eb' to a in tic ol vac' spac d'ayex junjun ex ato syala' tas tze c'ulej.

²⁴⁻²⁵ Palta a exxo aj Tiatira ex chi', a ex ton max eyac'och e pensar d'a sc'ayb'ub'al jun ix chi', aton juntzañ c'ayb'ub'al syal eb' to yic viñ Satanás yaji, mañ comonoc tz'ojtacajeli. Palta a exxo max eyac'och e b'a yed' eb', añej jun tic svalb'at d'ayex: Vach'ñej tzeyutej e b'a masanto ol in jaxoc, mañxa junocxo checnab'il syal valanb'at d'ayex.

²⁶ A eb' ol ac'an techaj sc'ulan icha in gana masanto d'a slajvub', aton eb' ol vac'och yopisio yac'an yajalil d'a juntzañ nación.

²⁷ Icha yutejnac in Mam yac'an vopisio, icha chi' ol vutoc vac'an yopisio eb'. Yuj chi' ol yac' yajalil eb', mañxo ol oc'laj sc'ool eb'. Ol satel juntzañ nivac nación chi' eb', icha tz'aj smac'jipoj junoc lum chen yed' junoc q'uen c'ococh.

²⁸ Añejtona' ol vac'pax jun q'uen nit c'anal d'a eb'.

29 Masanil mach tz'ab'ani, yac'ocab' och schiquin d'a tas syal Espíritu d'a junjun iglesia, xchi Jesús d'ayin.

3

A ch'añ carta d'a eb' creyente d'a Sardis

¹ Ix yalanxi Jesús d'ayin: Tz'ib'ejb'at d'a in checab' ayec' d'a scal eb' creyente d'a Sardis icha tic: A jun ayoch ucvañ Yespíritu Dios d'ay, aypaxec' uque' c'anal d'ay, a tz'alan d'ayex: Vojtac masanil tas tze c'ulej. A d'a sat eb' eyetanimail pitzan ex val, palta axo d'a in sat, chamnac ex eli.

² Yuj chi' naec val e b'a. Vach'chom ayto val jab'xo e vach' b'eyb'al svila', palta ijan val slajvieli. Yuj chi' tzeyac' val eyip e c'ulan juntzañ chi' yic mañ ol vach' sateloc. Svalb'at juntzañ tic d'ayex yujto a juntzañ van e c'ulani, mañ vach'oc d'a yichañ in Diosal.

³ Yuj chi' naeccot juntzañ c'ayb'ub'al b'aj eyac'nac och e pensar d'a yalañtaxo, naecpax e b'a. Aq'uecxi och e pensar d'ay. Macvajañec, tato maay, ol in javoc d'ayex icha junoc elc'um malaj mach ojtannac jantac hora sc'ochi.

⁴ Palta ay jayvañ ex d'a Sardis chi', manto ex juviel-laj. Icha junoc mach malaj b'aj smicax jab'oc spichul, icha chi' eyaji. Yuj chi' ol ac'joc och junjun e pichul te sac. Ol ex b'eyec' ved'oc, yujto smoj icha chi' tzex aji.

⁵ A eb' ol ac'an ganar, ol ac'jococh jun pichul te sac d'a eb'. Malaj b'aq'uiñ ol in suc sat sb'i eb' d'a jun libro yic q'uinal d'a junelñej. Ol valan d'a yichañ in Mam yed' d'a yichañ eb' yángel to vic eb'.

⁶ Masanil mach tz'ab'ani, yac'ocab' och schiquin d'a tas syal Espíritu d'a junjun iglesia, xchi Jesús d'ayin.

A ch'añ carta d'a eb' creyente d'a Filadelfia

⁷ Ix yalanxi Jesús d'ayin: Tz'ib'ejb'at d'a in checab' ayec' d'a scal eb' creyente d'a choñab' Filadelfia icha tic: A jun te vach'ñej, jun te yelñej syala', jun ed'jinac sllave viñaj rey David. Ayic sjacani, malaj mach syal smacanxi. Ayic smacani, malaj mach syal sjacanxi. A tz'alan d'ayex:

⁸ Vojtac masanil tas tze c'ulej. Ay jun puerta ix in jac d'a eyichañ. Malaj mach syal smacanxi. Vach'chom quenñej val e tec'anil, palta tze c'anab'ajej in lolonel. Malaj b'aj ix eyala' to mañ in eyojtacoc.

⁹ Yuj chi' a eb' tz'ac'an servil viñ Satanás, eb' stz'ac yaloch sb'a israelal, ol vac'b'at eb' d'ayex, ol em cuman eb' d'a sat lum d'a eyichañ. Icha chi' ol vutoc eb' yic ol nachajel yuj eb' to xajan ex vuuj.

¹⁰ Yujto tze c'anab'ajej in checnab'il, tec'an val tzeyutej e b'a d'a scal syaelal. Yuj chi' ol ex in tañvej d'a scal jun nivan yaelal ol javoc yic syac'an proval masanil anima d'a yolyib'añq'uinal tic.

¹¹ Toxo ol in javoc, yuj chi' vach' tzeyutej e b'eyb'al ichataxon eyaji, yic malaj mach ol yal yic'ane' spac eyic junjun ex.

¹² A eb' ol ac'an techajoc, icha juntzañ yoyal stemplo in Diosal, icha chi' ol aj eb' vuuj, yujto malaj b'aq'uiñ ol elta eb' ta'. Ol in tz'ib'ejoch sb'i in Diosal d'a eb' yed' sb'i schoñab', aton jun ac' Jerusalén ol emta d'a satchaañ b'aj ay in Diosal. Añejtona' ol in tz'ib'ejpaxoch in b'i ac'to d'a eb'.

13 Masanil mach tz'ab'ani, yac'ocab'och schiquin d'a tas syal Espíritu d'a junjun iglesia, xchi Jesús d'ayin.

A ch'añ carta d'a eb' creyente d'a Laodicea

14 Ix yalanxi Jesús d'ayin: Tz'ib'ejb'at d'a in checab' ayec' d'a scal eb' creyente d'a choñab' Laodicea icha tic: A jun yelñej syala', vach'ñej syutej sb'a yac'an testigoal, a' b'ojinac masanil tas yed' Dios, a' tz'alan d'ayex:

15 Vojtac masanil tas tze c'ulej. Lajan ex icha junoc tas tz'uc'ji, mantoc te siic, mantoc te c'ac'. Octom siic ex, ma te c'ac' ex paxi.

16 Palta lajan ex icha junoc tas namq'uixin, malaj vach' yochi. Yuj chi', ichato ol ex in puch'ejeli.

17 Yujto tzeyala': A oñ tic b'eyum oñ, vach' oñ, malaj jab'oc co paltail, nivanoc xe chi. Palta mañ jab'oc snachajel eyuuj tato malaj jab'oc e vach'il, malaj jab'oc eyelc'ochi. Icha yaj junoc mach malaj tas ay d'ay, max uji yilani, b'eraneli, icha chi' eyaji.

18 Yuj chi' sval d'ayex, b'oec val e b'eyb'al. Tato icha chi', ichato ol e man jun oro b'ob'il d'a scal c'ac' d'ayin, yic ol e cha e b'eyumal d'a val yel. Ichato ol e man jun e pichul te sac d'ayin, yuj chi' mañxo ol ex q'uixvoclaj, ina to b'eranexeli. Añejtona', ichato ol e man yañal yol e sat d'ayin, yic ol yal eyilani.

19 Jantacñej eb' xajan vuuj, tzin cachoch vaan eb', svac'anpaxoch syaelal eb'. Yuj chi', naec val e b'a, tzeyac'paxoch e pensar d'ayin.

²⁰ Ab'ec val, ichato van vavajoch d'a ti' pat. Tato ay mach tz'ab'an in jaj, sjacan te' d'ayin, ol in och yed'oc. Ol in va yed'oc, ol va pax ved'oc.

²¹ A eb' ol ac'an techajoc, ol vaq'uem c'ojan eb' b'aj ay in despacho, icha ix aj vem c'ojan yed' in Mam b'aj ay sdespacho, yujto vac'nac techajoc.

²² Masanil mach tz'ab'ani, yac'ocab'och schiquin d'a tas syal Espíritu d'a junjun iglesia, xchi Jesús d'ayin.

4

A jun sdespacho Dios ayec' d'a satchaari

¹ Ix lajvi chi' ix vilani ay jun puerta jacan d'a satchaari. Axo jun lajan yoch sjaj icha q'uen trompeta, aton jun ix b'ab'laj alan d'ayin d'a sb'ab'elal, a' ix alanxiemta d'ayin icha tic:

—Q'uearicot d'a tic. Ol in ch'ox d'ayach juntzari tastac yovalil ol ujoc ayic ol lajvoc juntzari tic, xchi d'ayin.

² Ix javi spoder Yespíritu Dios d'a vib'ari, ix vilan jun despacho d'a satchaari, ay jun mach c'ojanem d'ay.

³ A jun c'ojanem chi', lajan yilji icha q'uen jaspe, ma q'uen cornalina, veei yilji. Axo d'a jun c'ojob' chi' oyanoch jun chacpan toxoñej stziquiqui, icha q'uen esmeralda.

⁴ Axo d'a spatic yichari, oyanoch 24 xila icha yic eb' yajal. Ata' c'ojob'em 24 eb' ichamtac vinac, te sac spichul eb'. Ayq'ue junjun corona oro d'a sjolom junjun eb'.

⁵ Tz'el copoljoc c'ac' d'a jun c'ojob' chi' yed' juntzarixo tas ix laj nilili, nilili sc'ari pax c'u. Ay

uque'^{4.5} nivac candil ayoch sc'ac'al d'a yichañ c'ojnub' chi', aton Yespíritu Dios yucvañil.

⁶ Aypaxec' junxo tas d'a yichañ, yaxd'ujinac icha junoc ñajab', ma icha q'uen nen.

Axo d'a snañal jun despacho chi' yed' d'a stz'ey, ay chañvañ querubín,^{4.6} ayñej yol sat eb' d'a spatic yichañ.

⁷ A jun b'ab'el querubín lajan icha noc' choj. A schab'il, lajan icha noc' quelem vacax. A yoxil, lajan yilji sat yed' sat anima. Axo schañil, lajan icha noc' d'iv sjeñvi.

⁸ A chañvañ eb' chi', vactac sc'axil junjun eb'. Ayñej yol sat eb' d'a spatic yed' d'a yool. C'ual d'ac'val yalan eb' icha tic:

A Cajal co Diosal, Axoñej val, masanil tas syal yuuj.
Ayñejtaxon ec' d'a yichb'anil, aypaxec' tic-naic, toto pax ol javoc, xchi eb'.

⁹ A eb' querubín chi' schañvañil syal eb' to a Dios c'ojanem d'a yol jun despacho ayñej ec' d'a masanil q'uinal, te nivan spoder, te nivan pax yelc'ochi, syac'anpax yuj diosalil eb' d'ay.

¹⁰ Juntac el syal eb' icha chi', tz'em ñojjab' eb' 24 ichamtac vinac chi' d'a yichañ Dios ayñej ec' d'a masanil q'uinal, syac'anpaxem sb'a eb' d'ay. Syac'anem scorona eb' d'a yichañ sdespacho chi', syalan eb' icha tic d'ay:

4.5 **4:5** A d'a sat eb' israel, a jun número 7 sch'oxcoti to te tz'acan. Syal ucvañ espíritu d'a tic yuj sch'oxaneli to te tz'acan Espíritu Santo d'a smasanil. **4.6** **4:6** A d'a tic syala', "juntzañ tastac pitzan". Ayic sco lajb'an juntzañ pasaje tic yed' juntzañ pasaje d'a Ezequiel, sco na'a to querubín juntzañ sb'inaj chi' d'a tic.

11 Ach Cajal, co Diosal, smoj tz'alji d'ayach to nivan a vach'il, nivan elc'ochi, nivan pax a poder. Yujto a ach a b'onac masanil tas. Ayriejec' masanil tastac yujto icha chi' a gana, yuj chi' b'ob'il uuj, xchi eb'.

5

A jun Calnel sb'i yed' pax jun uum

¹ Ix vila' to a d'a svach' c'ab' jun c'ojanec' d'a sc'ojnub', ay jun ch'añ uum chulb'il. Tz'ib'ab'il d'a yool yed' d'a spatic. Ay uque' spixul^{5.1} ayoch d'a spatictac, yuj chi' max yal-laj xuyjib'ati.

² Ix vilan pax jun ángel te ay spoder, te chaañ ix sc'anb'ej:

—¿Mach val junoc smoj sd'iñchitan juntzañ spixul chi' yic xuyjib'at ch'añ uum chi'? xchi.

³ Palta a d'a satchaañ, d'a sat luum yed' pax d'a yalañ lum luum, malaj junoc mach smoj xuyanb'ati yed' yavtan yol ch'añ.

⁴ Ix el val veq'uec'oc vav voq'ui, yujto malaj junoc mach smoj xuyan jun uum chi' yic syavtan tas syala'.

⁵ Palta ay junoc eb' ichamtac vinac ix alan d'ayin:

—Mañ ach oc'oc. D'a scal eb' yiñtilal viñaj Judá, a jun Choj sb'i, aton jun yiñtilalcan viñaj rey David, a ac'jinac ganar. A smoj sd'iñchitan uque' spixul chi', añeja' ol xuyanb'at ch'añ uum chi', xchi d'ayin.

5.1 5:1 A d'a castilla “sello” xchi. A yopisio sello ayoch chi' yic malaj junoc mach scomon jacan ch'añ uum chi'.

⁶ Axo d'a snañal jun despacho chi', d'a scal chañvañ querubín, d'a scal eb' ichamtac vinac, ata' ix vil jun Calnel sb'i. Liñaneq'ui, chequel to milb'ilxo chamoc. Uque' sch'aac, uque' pax yol sat. Axo yol sat chi', aton Yespíritu Dios yucvañil checb'ilb'at d'a masanil yolyib'añq'uinal tic sch'oxo'.

⁷ A jun Calnel sb'i chi', a' ix b'at chaanelta jun uum chi' d'a svach' c'ab' jun c'ojanem d'a sc'ojnub' chi'.

⁸ Ix lajvi schaanelta jun uum chi', axo eb' querubín schañvañil yed' eb' 24 ichamtac vinac, ix em cuman eb' d'a yichañ jun Calnel sb'i chi'. Ay yarpa junjun eb', yed'nacpax junjun yuc'ab' eb' nab'a oro, b'ud'an d'a incienso. A incienso chi', a slesal eb' yicxo Dios sch'oxo'.

⁹ Ix sb'itan jun ac' b'it eb' icha tic:

A ach tic, a moj tza chaec' jun ch'añ uum chi' yic tza d'iñchitanel spixul. Yujto ach miljichamoc, yuj chi' ix a manel eb' anima yed' a chiq'uil yic tz'och eb' yicoc Dios. Tzijtum eb' d'a junjun iñtilal, d'a junjun ti'al, d'a junjun choñab' yed' d'a junjun nación ix a man-caneli.

¹⁰ Yujto a ach ix ac'och jun choñab'il eb' d'a sacerdotéal yic syac'an servil co Diosal eb'. Ol yac' yajalil eb' d'a yolyib'añq'uinal tic, xchi eb'.

¹¹ Ix lajvi chi', ix vilani, tzijtum eb' ángel d'a spatic yichañ jun sdespacho chi' yed' eb' querubín chi' yed' eb' ichamtac vinac chi'. Ix vab'an yoch sjaj eb'. Mañ jantacoc sb'isul eb', mañxo b'ischajb'enoc.

¹² Te chaañ ix yal eb':

A jun Calnel sb'i, aton milb'ilchamoc, smoj scala' to ay spoder, ay sb'eyumal, ay sjelanil, ay pax yip. Te nivan yelc'ochi, te nivan svach'ilal. Smojton val calan vach' lolonel d'ay, xchi eb'.

¹³ Ix vab' pax sjaj masanil tas b'ob'il yuj Dios d'a satchaañ, d'a yolyib'añq'uinal tic, d'a yalañ lum luum yed' d'a yol a' mar. Masanil tas ay d'a juntzañ lugar chi' ix laj yala':

Calec vach' lolonel d'a jun c'ojanem d'a sc'ojob' yed' d'a jun Calnel sb'i. Calec d'a masanil tiempo to te nivan yelc'ochi, te nivan stz-iquiquial, añej Yajal yaji, xchi eb'.

¹⁴ Axo eb' querubín scharvañil ix alani:

—Ichaton chi', xchi eb'.

Axo eb' 24 ichamtac vinac, ix em cuman eb', ix laj yac'anem sb'a eb' d'ay.

6

A uque' spixul ch'añ uum

¹ Ix vilani a jun Calnel sb'i ix d'iñchitanel juntzañ spixul ch'añ uum chi'. Ayic ix sd'iñchitan jun b'ab'el spixul, ix vab'an yalan junoc eb' d'a scal eb' charvañ querubín, icha val sñilili sc'añ c'u icha chi' yoch sjaj, ix yalan icha tic:

—Cotañ, xchi.

² Axo ix vilani, ay jun noc' saccac chej. Ay jun ayq'ue d'a yib'añ noc', ay jun jul-lab' yed'nac. Ix ac'jipax jun scorona. Ix lajvi chi' ix b'at yac'an oval yic syac'an ganar.

³ Ayic ix sd'iñchitan schab'il spixul chi', ix vab'an yalan jun schab'il querubín:

—Cotañ, xchi.

⁴ Axo ix vilani, ix elta junxo noc' chacchac chej. Ay jun ayq'ue d'a yib'añ noc', ix ac'ji jun q'uen nivan machit d'ay, ix och yopisio yic'anel junc'olal d'a masanil yolyib'añq'uinal tic, yic slaj smil-lancham sb'a eb' anima.

⁵ Ayic ix sd'iñchitanel jun yoxil spixul chi', ix vab'an yalan junxo yoxil querubín:

—Cotañ, xchi.

Axo ix vilani, ayec' junxo noc' q'uiq'uic' chej. Ay jun ayq'ue d'a yib'añ noc' yed'q'ue jun libra.

⁶ Ix vab'an yoch sjaj jun d'a snañal eb' querubín chi' scharñañil, ix yalan icha tic:

—Chab'ñej libra ixim trigo d'a jun denario, vaqueñej pax libra ixim cebada d'a jun denario. Mañ eyixtej aceite yed' vino, xchi.

⁷ Ayic ix sd'iñchitanel jun scharñil spixul chi', ix vab'an yalan junxo scharñil querubín:

—Cotañ, xchi.

⁸ Axo ix vilani ayec' junxo noc' c'anc'an chej. A jun ayq'ue d'a yib'añ noc', Chamel sb'i. Axo jun lugar b'aj ayec' spixan eb' chamnac, tzac'anoch yuuj. A jun Chamel sb'i chi', ix ac'ji spoder smilancham junjun anima d'a scal chañtacvañ eb' anima d'a yolyib'añq'uinal tic. Ay eb' ol miljoccham d'a oval, ay eb' ol cham yuj vejel, ay eb' ol cham yuj yab'il, ay eb' ol cham yuj juntzañ noc' chium noc'.

⁹ Ayic ix sd'iñchitanel jun yoil spixul chi', ix vilan spixan eb' milb'ilcham yuj slolonel Dios, yujto yac'nac testigoal sb'a eb' yuuj. A d'a yalañ jun altar ayec' eb'.

¹⁰ A eb' chi' te chaañ ix yal eb' icha tic:

—Ach Cajal, vach' achñej toni. Yelton val tzala'. ¿B'aq'uiñ val ol a ch'olb'itej tas yaj eb' ay d'a yolyib'añq'uinal yic tzac'anec' co pac d'a eb' yujto smilnac oñ cham eb'? xchi eb'.

¹¹ Ichato chi' b'ian, ix ac'ji junjun spichul eb' sacsac. Ix alji d'a eb' to syic' jab'ocxo yip eb', masanto ol tz'acvoc sb'isul eb' yetcreyenteal eb', aton eb' d'iñan smiljicham icha eb' chi', aton eb' tz'ac'an servil Cristo icha eb' chi'.

¹² Ix vilani, ayic ix sd'iñchitanel jun svaquil spixul chi', ix vab'ani, ix ec' jun nivan quixcab'. Axo c'u, ix q'uic'b'iel icha noc' lopil. Axo q'uen uj chac ix aj q'ueen icha chic'.

¹³ Axo q'uen c'anal, ix laj emta rañaljoc q'ueen d'a yolyib'añq'uinal tic. Icha tz'aj yemta sat te' higo vanxo slajvieq'ui a tz'ib'xi te' yuj ic', icha chi' ix aj yemta q'ueen.

¹⁴ Icha tz'aj schulji junoc uum, icha chi' ix aj satjiel satchaari. Axo masanil lum vitz yed' juntzañ lum lum ay d'a snañal a a', ix laj ic'jiel lum d'a yed'tal.

¹⁵ Axo eb' rey d'a yolyib'añq'uinal tic, ix laj sc'ub'ejel sb'a eb' d'a yoltac q'uen nivac ñaq'ueen yed' d'a caltac q'ueen d'a tzalquixtac. Icha pax chi' ix yutej sb'a masanil eb' nivac vinac, eb' b'eyum, eb' yajal yed' eb' ay yelc'ochi. Vach'chom eb' checab' yaji, vach'chom pax eb' yic sb'a, ix laj b'at eb' smasanil elelal.

¹⁶ Ix laj yalan eb' icha tic:

—Comonoc scot lum nivac vitz tic yed' q'uen nivac tenam tic d'a quib'añ tzoñ sc'ub'anel d'a jun c'ojanem d'a sc'ojob', tzoñ scolan pax el d'a yoval sc'ol jun Calnel sb'i chi'.

17 Yujto ix javi jun c'ual te nivan yelc'ochi yic syac'ancot yoval sc'ol Dios d'a quib'añ. Malaj junoc mach ol techaj jun c'ual chi' yuuj, xchi eb'.

7

A eb' israel ix och sello d'ay

¹ Ix lajvi chi', ix vilani, ay chañvañ ángel lirñjab'ec' d'a junjun yesquinail yolyib'añq'uinal tic. Syamoch vaan chañe' ic' eb' tz'ec' d'a yolyib'añq'uinal tic. Yuj chi' mañxalaj ic' ix ec' d'a sat luum yed' d'a yib'añ a' mar. Mañxa val junoc te te' ix ib'xi.

² Ix vilani, ix javi junxo ángel b'aj sjavi c'u. Yed'nac jun sello yic Dios pitzan. Te chañ ix avaj d'a chañvañ eb' ángel chi'. Aton eb' chañvañ chi' ac'b'il spoder yixtan sat luum tic yed' a' mar. Ix yalan d'a eb' icha tic:

³—Manto eyixtejb'at tastac ay d'a sat luum, tastac ay d'a yol a' mar yed' te te', masanto ol cac'och sello d'a snañal sat eb' tz'ac'an servil co Diosal, xchi d'a eb'.

⁴Axo ix vab'ani, a eb' ix och sello chi' d'ay, ay 144 mil sb'isul eb'. A eb' chi', vetisraelal eb'. Ayñej eb' d'a junjun macañ iñtilal.

⁵⁻⁸ Ay 12 mil eb' d'a junjun iñtilal ix och sello d'ay: Aton eb' yic Judá, eb' yic Rubén, eb' yic Gad, eb' yic Aser, eb' yic Neftalí, eb' yic Manasés, eb' yic Simeón, eb' yic Leví, eb' yic Isacar, eb' yic Zabulón, eb' yic José yed' eb' yic Benjamín.

Eb' anima sacsac spichul

⁹ Ix lajvi chi' ix vilani, mañxo jantacoc anima ayec' d'a yichañ Dios b'aj c'ojanemi yed' d'a yichañ

jun Calnel sb'i. A eb' chi', cotnac eb' d'a junjun nación, d'a junjun iñtilal, d'a junjun choñab' yed' d'a junjun ti'al. Mañxo jantacoc sb'isul eb'. Te sacñej spichul junjun eb'. Yed'nacq'ue xil yapac' junjun eb'.

¹⁰ Ix laj yalan eb' smasanil icha tic:

A co colnab'il, scot d'a co Diosal c'ojanem d'a sc'oynub' yed' d'a jun Calnel sb'i chi', xchi eb'.

¹¹ Axo eb' ángel smasanil, liñjab'ec' eb'. Oyanpax-och eb' d'a jun c'oynub' chi' yed' eb' ichamtac vinac yed' pax chañvañ eb' querubín. Ix em cumnaj eb' d'a sat luum d'a yichañ Dios b'aj c'ojanem chi', ix yac'anem sb'a eb' d'ay.

¹² Ix yalan eb' icha tic:

Ujocab'i. Alchajocab' vach' lolonel d'a Dios d'a masanil q'uinal. Alchajocab'i to a Dios te ay stziquiquial, te jelan paxi. Smojton val tz'ac'ji yuj diosal d'ay. Te nivan yelc'ochi, te b'inajnac, te ay pax spoder. Ujocab'i, xchi eb'.

¹³ Ix lajvi chi' ay jun icham vinac ix alan d'ayin:

—¿Mach eb' sacsac spichul tic tza na'a? ¿B'ajtil cotnac eb' tza na'a? xchi d'ayin.

¹⁴ —Mamin, a ach ojtac. Xal in tic, mañ vojtaoc, xin chi d'ay.

Yuj chi' ix yalanxi d'ayin:

—Aton eb' tic ec'nac val d'a jun nivan yaelal. Ix ic'juel smul eb' yuj schiq'uil jun Calnel sb'i. Ichato ix juc'ji spichul eb', te sac ix ajcan yuj schiq'uil chi'.

¹⁵ Yuj chi' ayec' eb' d'a yichañ Dios d'a scajñub'. D'a c'ual d'ac'val syac' servil eb' ta'. Axo jun

c'ojanem d'a sc'ojob' chi', a tz'ılan eb' yujto ayñejec' yed' eb'.

¹⁶ Mañxo ol yac'laj vejel, ma taquirñial eb'. Mañxo ol tz'a eb' yuj yoc c'u. Mañxa c'ac' ol yab' eb'.

¹⁷ Yujto a jun Calnel sb'i ayec' d'a snañal jun despacho, a' stañvan eb' icha junoc tañvum calnel. A' tz'ic'anb'at eb' d'a jun a a' yic q'uinal d'a junelñej. Axo Dios ol sucanel yal sat eb' smasanil, xchi d'ayin.

8

A jun yuquil spixul

¹ Ayic ix sñic'anel jun yuquil spixul ch'añ uum jun Calnel sb'i chi', ay am nañaloc hora ix tz'inc'aj masanil tas d'a satchaañ.

² Axo ix vilani, liñanec' ucvañ ángel d'a yichañ Dios. Ix ac'ji strompeta junjun eb'.

³ Ix lajvi chi', ix ja junxo ángel yed'nac jun schaynub' yic incienso nab'a oro. Ix och liñan d'a yichañ jun altar nab'a oro, ajun slesal eb' yicxo Dios yed'oc. Nivan jun suc'uq'ui sjab' ix ac'ji d'ay yic sñusantz'a d'a yib'añ jun altar ayec' d'a yichañ Dios b'aj c'ojanem chi'. Ayic ix b'at numumoc stab'il jun suc'uq'ui sjab' chi', ix b'atpax slesal eb' yicxo Dios chi' yed'oc.

⁴ A d'a yol sc'ab' jun ángel chi' ix q'ue numumoc stab'il jun suc'uq'ui sjab' chi' yed' slesal eb' yicxo Dios d'a yichañ.

⁵ Ix lajvi chi' b'ian, ix yac'an b'ud'joc schaynub' chi' d'a te' tzac'ac' ayq'ue d'a yib'añ jun altar chi'. Ix spoc'anem d'a sat luum. Ix lajvi chi', ix och ijan sñilili sc'añ c'u yed' juntzañxo tas ix laj ñilili. Ix laj ec'pax copoljoc leb'lon. Ix ec' pax jun quixcab'.

Ix puji juntzañ q'uen trompeta

⁶ Axo eb' ángel yucvañil, ix yac' lista sb'a junjun eb' yic spu'an strompeta.

⁷ Axo ix spu'an yic jun b'ab'el ángel chi', yed'ñej chi' ix secchajcot q'uen sacb'at yed' c'ac' calan yaj yed' chic' d'a sat luum tic. Yuj chi' quen mañ nañaloc ix tz'ab'ati. Añejtona' te te' smasanil, quen mañ nañaloc te' ix laj tz'ab'ati. Axo añ añ c'ultac, ix stz'ab'at añ smasanil.

⁸ Axo ix spu'an yic jun schab'il ángel chi', yed'ñej chi' ix yumchajb'at jun icha nivan vitz ayoch sc'ac'al d'a yol a' mar. Yuj chi' quen mañ nañaloc a' mar chi' ix och chic'al.

⁹ Axo noc' noc' ay d'a yol a', quen mañ nañaloc noc' ix chami. Yed' juntzañ barco, quen mañ nañaloc ix lajvieli.

¹⁰ Axo ix spu'an yic jun yoxil ángel chi', yed'ñej chi' ix emta jun nivan c'anal. Ix q'ue copnaj yoc icha c'ac'. Jab'xoñej mañ nañaloc a' nivac a' yed' sjaj a' b'ajtil ix laj emi.

¹¹ A jun c'anal chi', scuch Ixaj. A juntzañ a a' b'aj ix laj em chi', lajan ix aj a' icha añ ixaj. Tzijtum anima ix cham yuj a', yujto te c'a' ix aj a'.

¹² Axo ix spu'an yic jun scharñil ángel chi', yed'ñej chi' quen mañ nañaloc ix aj yixtax c'u, q'uen uj yed' q'uen c'anal. Quen mañ nañaloc ix aj sq'uic'b'iel. Yuj chi' junjun c'u, junjun ac'val, quen mañ nañaloc ix aj sq'uic'b'ib'at q'uinal.

¹³ Ix lajvi chi', ix vilani, ay jun ángel tz'ec' jeñeñoc d'a nañal chaañ. Ix vab'ani, te chaañ ix avaji:

—Ay, Ay, Ay. Ob'iltac eb' anima d'a yolyib'añq'uinal, yujto ayic ol spu'an strompeta

oxvañxo eb' ángel, oxeto nivac yaelal ol javoc, xchi.

9

¹ Axo ix spu'an yic jun yoil ángel chi', yed'ñej chi' ix vilani, ay jun c'anal ix cot d'a satchaañ, ix emul d'a sat luum tic. Ix ac'ji sllaveal jun xab' olan d'ay.

² Elañchamel ix sjac jun olan chi'. Axo ta' ix q'ueul jun nivan tab' icha stab'il junoc nivan horno. Ix te q'uic'b'iel yoc c'u yuj jun tab' chi'.

³ Axo d'a scal jun tab' chi', ix elta noc' c'ulub'. A noc' chi' mañxo b'ischajb'enoc noc'. Ix laj pucaxb'at noc' d'a yolyib'añq'uinal tic, ix ac'ji spoder noc' schivaj icha schivaj noc' sinaan.

⁴ Ix alji d'a noc' to max slajel-laj añc'ultac noc' ay d'a yolyib'añq'uinal tic. Toxon malaj junoc te te' syal syaman noc'. Añej val eb' anima malaj selló Dios d'a snañal sat, añej eb' ix chiji yuj noc'.

⁵ Maj chajilaj smilcham anima chi' noc', palta oye' ujal ix ac'ji yic tz'ac'jioch syaelal eb' yuj noc'. A jun yaelal syac' noc' chi', icha val syail schivaj noc' sinaan.

⁶ A d'a jun tiempoal chi', ol laj sayec' eb' anima tas tz'aj schami, palta mañ ol chaxlaj yuj eb', vach'chom ol snib'ej cham sb'a eb', palta mañ ol chamlaj eb'.

⁷ A noc' c'ulub' chi', lajan yilji noc' icha noc' chej lista yaj sb'at d'a oval. A d'a sjolom noc' ayq'ue jun icha corona oro. Axo sat noc', lajan yilji icha sat anima.

⁸ Axo xiil noc', lajan icha xil sjolom eb' ix ix. Axo pax ye noc', lajan icha ye noc' choj.

⁹ Ay jun ayoch d'a snivanil noc', lajan yilji icha sq'uen pichul eb' soldado. Axo sc'añ sc'axil noc', lajan icha sc'añ tziytumal carreta yed' sc'añ yoc tziytumal chej sñeranb'at carreta sb'at yac' oval.

¹⁰ Ay sjis noc' d'a sñe icha sjis noc' sinaan. A sjis noc' chi' syac'lab'ej yixtan eb' anima d'a oye' ujal chi'.

¹¹ Axo d'a jun xab' olan chi' ix q'ueta jun ángel. Aton yajal noc'. A jun chi', Abadón sb'i d'a ti' hebreo. Axo d'a ti' griego, Apolión sb'i. Syalelc'ochi, Satumeli.

¹² Ichaton chi' ix aj yec' jun b'ab'el yaelal, palta ayto val chab'xo ol javoc.

¹³ Axo ix spu'an yic jun svaquil ángel chi', yed'ñej chi' ix vab'an yoch jun av d'a scal snañal chañe' q'uen sch'aac jun altar nab'a oro ayec' d'a yichañ Dios.

¹⁴ A d'a jun av chi' ix alji d'a jun svaquil ángel chi':
—Tijel chañvañ ángel tzeç'b'il d'a sti' a' nivan Éufrates, xchi d'ay.

¹⁵ Yuj chi' ix b'at stijel chañvañ ángel chi', yic sb'at eb' milojcham anima. Quenxoñej mañ nañaloc anima ix cham yuj eb' d'a sat luum tic. Chequelxo yaj yorail, sc'ual, yujal yed' yab'ilal yic tz'och eb' d'a milojcham anima chi'.

¹⁶ Axo ix vab'an sb'isul eb' soldado ayq'ue d'a yib'añ chej chi', chab' ciento millón sb'isul eb'.

¹⁷ Icha d'a vayichal ix aj vilan noc' schej eb'. A sjolom noc' lajan yed' sjolom noc' choj. Axo eb' ayq'ue d'a yib'añ chej chi', ayoch q'ueen smaculoc sñi' sc'ool junjun eb', chacchac icha yilji sq'ue yoc te' c'ac', yaax, c'anc'an yilji q'ueen. Axo d'a yol sti' noc' chej chi', ix elta c'ac', tab' yed' azufre.

18 Axo eb' anima ay d'a yolyib'añq'uinal tic, quenxoñej mañ nañaloc eb' ix cham yuj oxe' yaelal ix elta d'a yol sti' noc' chi', aton c'ac', tab' yed' azufre.

19 Yujto a juntzañ noc' chi', ay spoder noc' yixtan anima d'a sti' yed' d'a sñe. A sñe noc' chi' lajan yed' noc' chan, ay sjolom, yuj chi' yed'oc syixtej anima chi' noc'.

20 Palta axo eb' anima maj cham yuj juntzañ yaelal chi', mañ jab'oc ix sna sb'a eb', añaña' yac'anem sb'a eb' d'a tas b'ob'il yuuj. Maj yactej eb' yac'anem sb'a d'a eb' enemigo. Maj yactej eb' yac'anpaxem sb'a d'a juntzañ comon dios, aton juntzañ b'ob'il d'a q'uen oro, d'a q'uen plata, d'a q'uen bronce, d'a q'uen q'ueen yed' pax d'a te te'. A juntzañ chi', max yil-laj, max yab'laj, max b'eylaj.

21 A d'a scal eb' anima chi', ay eb' mac'umcham anima, ay eb' ajb'aal, ay eb' ajmul, ay pax eb' elc'um. Palta max snalaj jab'oc sb'a eb' yuj smul chi'.

10

Ch'añ yune' uum yed' jun ángel

1 Ix lajvi chi', ix vilan junxo ángel d'a satchaañ, te nivan spoder. Ix emta d'a yolyib'añq'uinal. Moyanoch jun asun d'ay, ichato a' ayoch spichuloc. Axo d'a sjolom, ayq'ue jun chacpan. Axo sat, toxoñej sveei icha yoc c'u. Axo yoc, lajan icha yoc c'ac' sq'ue ñilñonoc.

2 Ay jun ch'añ yune' uum d'a yol sc'ab', jacan ch'añ. Axo jun yoc d'a svach' ix yaq'uem tec'tec' d'a sat a' mar. Axo sq'uexañ ix yaq'uem tec'tec' d'a sat luum.

³ Ix lajvi chi' ix avaji. Te chaañ ix avaj icha yel yav noc' choj. Ayic ix avaj chi', uquel ix c'añ c'u ix loloni.

⁴ Ayic ix lajvi slolon jun c'u sc'añ chi' d'a yuquelal, ijan ix in tz'ib'ej tas ix vab' chi', palta ay jun ix lolonemta d'ayin d'a satchaañ:

—Ichñejocab'ta scan tas ix yal jun c'u uquel ix c'añ chi'. Mañ a tz'ib'ejcani, xchi d'ayin.

⁵ Axo jun ángel tec'teq'uem yoc d'a sat a' mar yed' d'a sat luum chi', ix yic'chaañ svach'c'ab'.

⁶ Ayic ix loloni, ix sloc sb'i Dios pitzan d'a junelñej, aton jun b'oannac satchaañ yed' sat luum, a' mar yed' masanil tas ay d'a junjun. Ix yalan jun ángel chi':

⁷ —Mañxo ol ec'laj tiempo yelc'och tas nab'ilcan yuj Dios. Ayic ol schanel yich jun yuquil ángel spu'an strompeta, axo yelc'och tas nab'ilcan yuj chi', alb'ilxo yuuj d'a eb' yac'umal servil, aton eb' schecab', xchi jun ángel chi'.

⁸ A jun jaj ix vab' yoch d'a satchaañ chi', ix lolonpax d'ayin junelxo:

—Ixic. Ix b'at cha jun ch'añ yune' uum jacan, aton jun ch'añ ayec' d'a yol sc'ab' jun ángel tec'teq'uem yoc d'a sat a' mar yed' d'a sat luum, xchi.

⁹ Yuj chi' ix in b'at d'a jun ángel chi', ix in c'ananec' jun ch'añ uum chi' d'ay. Axo ix yalan d'ayin:

—Ina ch'añ tic. C'uxb'at ch'añ. Te chi' ol aj yol a ti' yuj ch'añ icha noc' yal chab', axo yol a c'ool, te c'a' ol aj yuj ch'añ, xchi d'ayin.

¹⁰ Ix lajvi chi', ix in chaanec' ch'añ d'ay. Ix in c'uxan ch'añ. Chi' julinac yochc'och ch'añ d'a yol

in ti' icha yal chab', palta axo yol in c'ool te c'a ix aj yuj ch'añ.

¹¹ Ix lajvi chi', ix aljipax d'ayin:

—Yovalil ol al junelxo tastac ol ja d'a yib'añ juntzañ anima, d'a yib'añ juntzañ nación, d'a yib'añ junjun macañ ti'al yed' d'a yib'añ eb' rey, xchi d'ayin.

11

A chavaañ eb' testigo

¹ Ix ac'ji jun te' aj d'ayin, icha junoc echlab'. Ix lajvi chi', ix alji d'ayin:

—Ixíc, ix echtej stemplo Dios yed' jun altar. Tza b'isan eb' syal sb'a d'a Dios ayec' d'a yool.

² Axo yamaq'uul sti', mañ echtejlaj, yujto a jun chi', ac'b'ilxo d'a eb' mañ israeloc. 42 ujal ol stec'canem schoñab' Dios eb'.

³ A chavañ eb' in testigo, ol vac' yopisio eb' yalanel in lolonel d'a mil 260 c'ual. Ol yac'och jun spichul eb' ya sva'i, yic chequel to cusc'olal yaj eb', xchi.

⁴ A chavañ testigo chi', aton chab' snun te' olivo alb'ilcan yuj viñaj Zacarías yed' pax chab' b'achnub' candil ayec' d'a yichañ Dios Yajalil yolyib'añq'uinal tic.

⁵ Tato ay mach sgana yixtan eb', ol elta c'ac' d'a yol sti' eb'. Axo eb' schichonoch sc'ool d'a eb' chi', junelñej ol tz'ab'at eb' yuuj. Icha chi' ol aj scham masanil eb' sgana tz'ixtan eb'.

⁶ A eb' testigo chi', ay spoder eb' smacanoch vaan ñab', yic maxtzac yac'a', yacb'an tz'ec' eb' yalal slolonel Dios. Ay pax spoder eb' yac'an meltzajoch a a' chic'al. Syal yac'anoch yalñej tas

yaelal eb' d'a yolyib'añq'uinal tic, ato syala' jayel sgana eb' yac'anochi.

⁷ Palta ayic ol lajvoc yalanel slolonel Dios eb', a jun Noc' sb'i, aton jun ol q'ueul d'a yol jun xab' olan, a' ol b'at jucnaj d'a eb', ol yac'an oval yed' eb'. Ol yal yuj jun Noc' sb'i chi' smilancham eb'.

⁸ Axo snivanil eb' chavañ chi' ol can teljab' d'a yol scalleal jun nivan choñab', aton jun b'aj chamnac Cajal d'a te' culus. A jun choñab' chi', scuch Sodoma, scuchan pax Egipto, yic sch'oxo' tas yaji.

⁹ Nañal scharñil c'ual mañxo jantacoc anima ol ilan snivanil eb', tzijtum choñab', tzijtum nación ol laj ilanoc. Ch'occh'oc ti'al syal junjun macañ eb' anima chi'. Mañ ol chajocljaj mucjoc snivanil eb' chavañ chi' yuj eb'.

¹⁰ Ol laj q'uechaañ eb' anima ay d'a yolyib'añq'uinal yujto ix cham eb'. Ol laj yac'pax silab' eb' d'a scal anima chi'. Ol te q'uechaañ eb' yujto ix ste ab'ej syail eb' yuj eb' chavañ ix ec' yalel Slolonel Dios chi'.

¹¹ Palta a val slajvi nañal scharñil c'ual ol ac'jocxi pitzvoc eb' yuj Dios, ol q'uex liñan eb'. Ol te xiv jantac eb' ol ilanoc.

¹² Ol lajvoc chi' ol och jun av d'a satchaañ. Te chaañ ol yal d'a eb' chavañ chi':

—Q'ueañeccot d'a satchañ tic, xcham d'a eb'.

Yuj chi' ol b'at eb' d'a scal jun asun d'a satchaañ. Axo eb' ix chichonoch sc'ool chi' d'a eb', toxoñej ol och q'ueljab' eb'.

¹³ Junanto rato chi' ol ec' jun quixcab'. Te ov ol yutej sb'a. D'a jun nivan choñab' chi', a b'aj ay lajlajurñeoc pat, jun ol lañchajoc. Uque' pax mil

anima ol cham yuuj. Axo juntzañxo eb' anima, ol te xiv chaañ eb', yuj chi' ol yal eb' to te nivan yelc'och co Mam Dios aj satchaañ.

¹⁴ Icha chi' ol aj yec'b'at jun schab'il yaelal, palta ayto val junxo ol ja d'a elañchamel.

A jun yuquil trompeta ix oq'ui

¹⁵ Axo ix spu'an strompeta jun yuquil ángel, ix och juntzañ av d'a satchaañ. Te chañ ix alji:

A eb' yajal d'a yolyib'añq'uinal, toxo ix can yopisio eb' d'a yol sc'ab' Dios Cajal yed' d'a yol sc'ab' Cristo, aton jun ac'b'il yopisio yuj Dios. A ol ac'an yajalil d'a masanil tiempo, xchi eb'.

¹⁶ Axo eb' 24 ichamtac vinac, c'ojjab'em eb' d'a junjun xila d'a yichañ Dios, ix em cumjab' eb', ix yac'anem sb'a eb' d'a Dios chi'.

¹⁷ Ix yalan eb' icha tic:

Ach Dios Cajalil, masanil tas syal uuuj. Ay ach ec' ticnaic, ay achtaxon eq'ui. Scac' yuj diosal d'ayach ach Cajalil, yujto ix a ch'oxo' to te nivan a poder ayic ix a chanel yich ac'an mandar d'a yolyib'añq'uinal.

¹⁸ A juntzañ nación, ix laj cot yoval, palta ix ja sc'ual ac'an syaelal. Ix ja pax stiempoal a ch'olb'itan tas yaj eb' chamnac. Ol ac'an spac d'a junjun eb' tzach ac'an servil, aton eb' tz'alanel a lolonel yed' eb' icxo yaji yed' pax eb' tzach c'anab'ajani. Vach'chom eb' nivac yelc'ochi, ma eb' malaj yelc'ochi ol ac'ñej spac d'a junjun eb'. Añeja', ix ja pax stiempoal a satanel eb' satanel lum lum, xchi eb'.

¹⁹ Ix lajvi chi', ix jacvi stemplo Dios d'a satchaañ. Axo ta' ix checlaj scaxail strato Dios. Ix laj ec' copoljoc leb'lon, ay juntzañ tas ix laj c'añi, ix laj c'añ c'u, ix ec' pax jun quixcab', ix ja pax q'uen nivac sach'at.

12

A jun ix ix yed' jun dragón

¹ Ix lajvi chi', ix checlaj jun yechel d'a satchaañ te nivan yelc'ochi. Ay jun ix ix, a c'u ayoch spichuloc ix, axo q'uen uj ayoch sc'añoc yoc ix, aypaxq'ue lajchave' q'uen c'anal scoronaoc ix.

² Yab'ix ix, ayxocot syail yune' ix. Ix el val yav ix, yujto sgana ix scolchaji.

³ Añejtona' d'a jun rato chi', ay junxo yechel ix checlaj d'a satchaañ chi'. Ay jun nivan dragón chacchac. Uque' sjolom, lajuñe' sch'aac. Axo d'a junjun sjolom chi', ayq'ue scorona.

⁴ Quenxoñej mañ nañaloc q'uen c'anal ix sloccot yed' sñe d'a satchaañ chi', ix syumanem d'a sat luum. Ix lajvi chi' ix c'och liñan d'a yichañ ix yab'ix chi', yic schib'at jun unin chi' yalani, ayic ol ajoc.

⁵ Axo ix alji jun yune' ix chi', vinac unin. Aton jun chi' ol ac'an mandar masanil nación, ichato a jun q'uen c'ococh ol scha'a. Ato val yalji, ix ic'jib'at d'a Dios b'aj ay sdespacho.

⁶ Axo jun ix ix chi', ix b'at ix elelal d'a tz'inan luum. Ata' ay jun lugar lista yaj yuj Dios. Mil 260 c'ual ix ac'ji va ix ta'.

⁷ Ix yamchajoch oval d'a satchaañ. Ay jun sat ángel scuch Miguel yed' eb' yetángelal, ix yac' oval eb' yed' jun dragón chi'. Añeja' jun dragón chi' yed' eb' yángel, ix yac'pax oval yed' eb'.

⁸ Palta maj yac'laj ganar jun dragón chi'. Yuj chi' mañxalaj slugar eb' ix ac'chaj d'a satchaañ chi'.

⁹ Ichaton chi' ix aj syumchajcanel jun nivan dragón chi', aton jun yac'nacoch sb'a chanil d'a peca', aton viñ diablo, viñ Satanás. Aton viñ tz'ac'an musansatil masanil anima ay d'a yolyib'añq'uinal. A viñ chi', ix yumjicanemta viñ d'a yolyib'añq'uinal yed' eb' yángel.

¹⁰ Ix lajvi chi', ix vab'an yoch jun av d'a satchaañ. Te chaañ ix yala':

A ticnaic ix checlajel jun colnab'il syac' co Diosal. Scheclaj spoder to Yajal yaji. Ix checlaj-paxi to a Cristo Ac'b'il Yopisio yuuj, a ix ch'oxaneli to a' scuchb'an masanil. Yujto a viñ tz'ac'anoch d'a yib'añ eb' yicxo Dios, ix yumjicanel viñ. A viñ chi', d'a c'ual d'ac'val ix yac' sc'ool co Diosal viñ d'a spatic eb'.

¹¹ A eb' chi', ix yac' techaj eb', yujto yujñej eb' chamnac jun Calnel sb'i elnac schiq'uil. Ix yac' val ganar eb', yujto tec'an ix yutej val sb'a eb' yac'an testigoal sb'a yuuj. Mañ jab'oc ix xiv eb' schami, yujto tec'tec' ix yutej sb'a eb'.

¹² Yuj chi', ayocab' tzalajc'olal d'a satchaañ yed' masanil eb' ayec' ta'. Palta te chuc eyic a ex ayex ec' d'a sat luum yed' ex tzex b'eyec' d'a sat a' mar. Yujto ix emc'och viñ diablo b'aj ayex ec' chi'. Te yoval viñ, yujto yojtac viñ to quenxoñej tiempo ayec' viñ.

¹³ Axo yic ix yilan viñ dragón chi' to ix yumjicancot eb' d'a yolyib'añq'uinal, ix b'at yac'lej yac'anoch yaelal d'a yib'añ jun ix ix aj yune' chi'.

¹⁴ Palta ix ac'jioch sc'axil ix te nivac, lajan yed' sc'axil noc' d'iv. Yuj chi' ix b'at jeñeñoc ix d'a slu-

gar listaxo yaj d'a tz'inan luum, yic max yamchaj ix yuj jun Chan sb'i chi'. Ata' ix ac'ji va ix nařal scharil ab'il.

¹⁵ Axo jun Chan sb'i ayoch d'a spatic ix chi', ay val jun nivan a' ix elta d'a yol sti', sgana a jun a' chi' tzec' leman ix.

¹⁶ Palta axo lum luum ix colvaj yed' ix. Ix jacvi jun nivan xab' d'a luum. Axo ta' ix satcanem jun nivan a' chi'.

¹⁷ Ichato chi' b'ian, ix vach'cot yoval jun dragón chi' d'a ix. Yuj chi' ix b'at yac' oval yed' juntzařxo eb' yirřtilal ix, aton eb' sc'anab'ajan tas syal schec-nab'il Dios, eb' tec'an syutej yac'anoch spensar d'a slolonel Jesucristo.

¹⁸ Ix lajvi chi', ix aj tec'tec' jun dragón chi' d'a yarenail sti' a' mar.

13

A chavař nivac noc'

¹ Ix vilani, ix q'ueta jun Noc' sb'i d'a yol a' mar. Uque' sjolom, lajuřie' sch'aac. Axo d'a junjun sch'ac chi', ayq'ue scorona. Axo d'a juntzař sjolom chi', tz'ib'ab'iloč junjun b'i sb'uchvaj d'a Dios.

² A jun Noc' sb'i chi', lajan yilji icha junoc noc' tz'ib'choj. Axo yoc, lajan icha yoc noc' oso. Axo sti', lajan icha sti' noc' choj. Axo jun dragón chi' ix yac' spoder d'ay. Ix och yajalil yuuj. Ix yac' jantac sb'inajnaquil d'ay.

³ Axo jun Noc' sb'i chi', ay jun sjolom lajvinac. Ichato chamnac jun sjolom chi' yuj yechen chi'. Palta ix b'oxi. Yuj chi', ix te sat val sc'ool eb' anima d'a masanil yolyib'ařq'uinal yuuj. Ix yac'anoč sb'a eb' yed'oc.

⁴ Ix yaq'uem sb'a eb' d'a jun dragón chi', yujto ix yac'b'at sb'inajnaquil d'a jun Noc' sb'i chi'. Ix yac'anpaxem sb'a eb' d'a jun Noc' sb'i chi'. Ix laj yalan eb':

—¿Toc ay junocxo stzac'van d'a jun Noc' sb'i tic?
¿Tom ay junoc syal yac'an oval yed'oc? xchi eb'.

⁵ Ix chajipax lolon jun Noc' sb'i chi', yic syic'anchari sb'a, sb'uchvaj pax d'a Dios. 42 ujal ix chaji yac' yajalil.

⁶ Ix och ijan sb'uchvaj d'a Dios yed' d'a scajnuv'. Ix b'uchvajpax d'a jantac eb' cajan d'a satchari.

⁷ Ix chajipax yac' oval yed' eb' yicxo Dios, masanto ix can eb' d'a yalari yuu. Ix ac'ji yopisio yac'an mandar masanil anima d'a junjun choñab', d'a junjun nación, junjun iñtilal yed' d'a junjun ti'al, ix ac'ji mandar eb' yuu.

⁸ Masanil eb' ay d'a yolyib'añq'uinal ix yaq'uem sb'a d'a jun Noc' sb'i chi', aton eb' mañ tz'ib'ab'illoccan sb'i d'a jun libro yic q'uinal yictax manto b'o yolyib'añq'uinal. A jun libro chi', yic jun Calnel sb'i, aton jun ix miljichamoc.

⁹ Masanil eb' tz'ab'ani, yac'ocab'och schiquin eb' d'a juntzari tic.

¹⁰ A mach yic yaj yic'jib'at preso, ol ic'jocb'atoc. A mach yic yaj stecjicham d'a q'uen espada, a d'a q'uen ol chamoc.

Yuj chi' a oñ yic oñxo Dios, tec'anocab' scutej co b'a cab'an syail, scac'anpaxoch Dios d'a co c'ool.

¹¹ Ix lajvi chi' ix vilanxi, ay junxo Schab'il Noc' sb'i ix q'ueta d'a yol luum. A jun chi', chab' sch'aac icha sch'ac noc' calnel. Palta lajan slolon icha slolon junoc dragón.

12 A jun b'ab'el Noc' sb'i chi' ix ac'an masanil sb'inajnaquil d'a jun schab'il Noc' chi' yic tz'ac'ji servil yuuj. Ix yac'an pural masanil eb' anima d'a yolyib'añq'uinal yic syac'anem sb'a eb' d'a jun b'ab'el Noc' sb'i chi', aton jun lajvinac jun sjolom, palta b'onacxi.

13 Ay juntzañ milagro te nivan yelc'och ix sch'oxo'. Ato d'a satchañ ix yic'cot jun c'ac' ix emul d'a yolyib'añq'uinal yil eb' anima.

14 Ix chaji sch'ox juntzañ milagro chi' d'a yichañ jun b'ab'el Noc' sb'i chi'. Icha chi' ix aj smusan sat eb' anima ay d'a yolyib'añq'uinal. Ix yalanxi d'a eb' to yovalil sb'o junoc yechel eb' d'a q'uen q'ueen, aton yechel jun b'ab'el Noc' sb'i chi', aton jun lajvinac yuj q'uen espada, palta añeja' pitzan.

15 Axo jun schab'il Noc' sb'i chi', ix chaji yac'och spixan jun yechel chi'. Yuj chi' ix och ijan slolonq'uei, ix yalani to smiljicham masanil eb' max yaq'uem sb'a d'ay.

16 Ix yac'anpax pural masanil eb' anima to schaoch junoc yechel eb' d'a sc'ab' d'a svach', ma to d'a snañal sat. Vach'chom unin, ma icham anima, vach'chom b'eyum, ma meb'a', vach'chom yic sb'a, ma checab' yaji, ix laj och yechel junjun.

17 A jun yechel chi', aton sb'i jun Noc' sb'i chi', ma jun snumeroal sb'i. Axo eb' malaj jun yechel chi' d'ay, max chajilaj manvaj eb', ma schoñvaj eb'.

18 Tato ayex jelan ex, tato snachajel eyuuj, ol yal e naaneli tas syalelc'och jun snumeroal jun Noc' sb'i chi'. Yujto a jun número chi' sch'oxan sb'i jun anima, aton 666.

14

A eb' sb'itan jun ac' b'it

¹ Ix lajvi chi' ix vilani, a jun Calnel sb'i, liñanec' d'a sjolom lum tzalan Sion. Ayec' pax 144 mil eb' anima yed'oc. Axo d'a snañal sat junjun eb', tz'ib'ab'ilocho sb'i jun Calnel sb'i chi' yed' sb'i Smam.

² Axo ix vab'ani, sc'añ juntzañ tas d'a satchaañ. Nilili sc'añ icha sc'añ a' nivac pajav. Añeja' ñilili sc'añxi c'u. A jun chi', ichato mañ jantacoc anima van sonan yed' juntzañ arpa.

³ Ay eb' sb'itan jun ac' b'it d'a yichañ b'aj c'ojanem Dios yed' d'a yichañ eb' chañvañ querubín yed' pax d'a yichañ eb' 24 ichamtac vinac. Malaj junoc mach syal sc'ayb'an jun b'it chi'. Añej eb' 144 mil colchajnaquel d'a scal eb' anima d'a yolyib'añq'uinal, añej eb' syal sb'itani.

⁴ A eb' chi', maj saylaj yix eb'. Malaj b'aj ix och schucal eb'. Tzac'anñej och eb' yuj jun Calnel sb'i chi' d'a b'ajtac tz'eq'ui. Ix colchajel eb' d'a scal eb' anima. Yuj chi', lajan eb' icha junoc b'ab'el sat aval iñat tz'ac'ji d'a Dios yed' d'a jun Calnel sb'i chi'.

⁵ Malaj juneloc ix yesej eb'. Malaj junoc schucal eb' ix ilchaji.

A tas olyal oxvañ eb' ángel

⁶ Ix lajvi chi', ix vilan junxo ángel jeñeñi yec' d'a nañal satchaañ. A jun vach' ab'ix ay d'a junelñej, a yed'nac yuj yalanel d'a scal eb' anima d'a junjun nación, d'a junjun choñab' d'a yolyib'añq'uinal, vach'chom ch'occh'oc sti' eb'.

⁷ Te chañ ix yal d'a eb' icha tic:

—Xivañec d'a Dios. Alec vach' lolonel d'ay, yujto toxo ix ja stiempoal yic ol ex sch'olb'itej. Aq'uec em e b'a d'ay, yujto a b'ojinac satchaari, sat luum, a' mar yed' juntzari sjaj a a', xchi.

⁸ Ay pax junxo ángel tzac'an sja yuuj. Ix yalan icha tic:

—Toxo ix ac'ji ganar jun choñab' Babilonia. Nivan ton val yelc'ochi, palta ix can d'a yalañ. A jun chi' ix ac'an juvoquel masanil nación yuj smontan eb' anima yic syac'anem sb'a eb' d'a juntzari comon dios malaj b'aj sc'anab'ajaxi, yuj chi' ichato ix em d'a ajmulal. Ichato ix laj och junjun nación uc'umañil yuuj, xchi.

⁹ Ix lajvi chi', ay pax junxo yoxil ángel tzac'an yuuj. Te chaari ix yala':

—A eb' ix laj yaq'uem sb'a d'a jun Noc' sb'i yed' d'a yechel, aton eb' ix laj schaoch yechel d'a snañal sat, ma d'a sc'ab',

¹⁰ yovalil ol ja jun nivan yaelal d'a yib'añ eb' yuj Dios. Icha junoc vino ov, malaj jab'oc a a' ayb'at d'a scal, icha val chi' jun yoval sc'ool Dios ol javoc chi' d'a yib'añ eb'. Te ov sic'lab'il. Ol yab' val syail eb' d'a scal c'ac' yed' azufre d'a yichañ eb' yángel Dios yed' d'a yichañ jun Calnel sb'i chi'.

¹¹ A jun b'aj ol yab' syail eb' chi', ol q'ue stab'il d'a junelñej, c'ual d'ac'val, mañxa b'aq'uiñ ol yic' yip eb'. A eb' ayec' ta', aton eb' slaj yaq'uem sb'a d'a jun Noc' sb'i yed' d'a yechel, eb' ix laj schaoch jun yechel sb'i d'ay, xchi jun ángel chi'.

¹² Yuj chi', a ex yic exxo Dios, a ex tze c'anab'ajej tas syal schecnab'il, tec'an val tzeyutej e b'a d'a scal syaelal. Tec'an tzeyutej eyac'anoch e c'ool d'a Jesús.

13 Ix lajvi chi' ix vab'ani, ix och jun av d'a satchaani. Ix yalan d'ayin:

—Tz'ib'ej junxo ol val tic: A ticnaic, te vach' yic mach ayoch d'a yol sc'ab' Cajal ayic ol chamoc.

Yel, icha tic ix yal Yespíritu Dios, yujto ol yic' yip eb' d'a smunlajel. A jun icha uum b'aj tz'ib'ab'il tastac vach'il ix sc'u lej eb', ol c'och yed' eb' d'a satchaani chi', xchi jun av chi'.

Sic'nab'ilel eb' anima

14 Ix vilanxi, ay jun asun sacsac. Ay jun lajan val yilji icha anima c'ojanem d'a yib'añ jun asun chi'. Ayq'ue jun corona oro d'a sjolom, yed'nacpaxq'ue jun jochlab' trigo te jay ye.

15 Axo d'a yol stemplo Dios ix elta junxo ángel. Chaañ ix yal d'a jun c'ojanem d'a yib'añ jun asun chi' icha tic:

—Ac'lab'ej a jochlab' chi' yic tza molb'an eb' anima to vach'xo yaji, yujto stiempoalxo smolchajq'ue vaan eb', xchi d'ay.

16 Elañchamel ix yac'och jun sjochlab' jun c'ojanem d'a yib'añ jun asun chi'. Ix laj sic'ancanq'ue vaan eb' anima icha yaj ixim trigo.

17 Ix lajvi chi', ix elta junxo ángel d'a yol stemplo Dios ay d'a satchaani. Yed'nacpax junxo sjochlab' trigo, jay ye.

18 Ix elta pax junxo ángel b'aj ayoch jun altar. Aton jun chi' ay yopisio yac'an mandar jun c'ac'. Te chaañ ix yal d'a junxo ángel yamb'il jun sjochlab' chi' yuuj:

—Ac'och a jochlab' jay ye chi', yujto a juntzañ uva d'a yolyib'añq'uinal, te stiempoxo, xchi.

¹⁹ Yuj chi', ix sjochoch sjochlab' jun ángel chi' d'a yolyib'arıq'uinal. Ix yic'anq'ue vaan juntzañ uva chi' smasanil. Ix yac'anem d'a yol jun nivan tec'lab'el sat uva. A jun chi', syalelc'ochi, aton yoval sc'ool Dios ol cot d'a yib'arı eb' anima.

²⁰ A jun tec'lab'el yal sat uva chi', d'a stiel choñab' ay. Icha tz'aj stec'ji sat uva sic'lab'il, icha chi' ix utaj eb' anima chi'. Axo schiq'uul eb' ix eli, ix q'ue spimal masanto d'a schaañil yalañ sti' noc' chej. Axo snajatil ix el yoc schiq'uul eb' chi', 72 legua. Icha val junoc nivan ñajab' ix ajq'uei.

15

A ucvañ ángel yed' uque' yaelal

¹ Ix vilan junxo yechel te nivan yelc'och d'a satchaañ. Ix te sat in c'ool vilani. Ay ucvañ ángel ol ic'ancot uque' slajvub' yaelal. Yuj uque' yaelal chi' ol tz'acvoquelc'och yoval sc'ool Dios.

² Ix vilanpax jun icha a' mar yilji calan yaj yed' c'ac'. Axo d'a stz'ey jun chi' ay juntzañ liñjab' eq'ui, aton eb' ix stec'b'ej sb'a d'a yichañ jun Noc' sb'i chi', maj yac'paxemlaj sb'a eb' d'a yechel. Maj schaochlaj snumeroal sb'i eb' d'ay. Van sonan eb' yed' juntzañ yarpa ix ac'ji yuj Dios.

³ Ix sb'itan jun b'it eb' sb'itejnac viñaj Moisés, aton viñ schecab' Dios yed' pax jun b'it yic jun Calnel sb'i. Icha tic syal jun b'it chi':

Ach Cajal, ach co Diosal, masanil tas syal uuj. Te nivan yelc'och masanil tas ix a c'ulej. Ste sat co c'ool quilani. Te yel, tojolñej pax a b'eyb'al, A ach sReyal ach junjun nación.

⁴ ¿Tocval ay junoc mach max xiv d'ayach Mamin?
 ¿Toc ay junoc mach max alan vach' lolonel
 d'ayach, yujto a achñej te vach' ach? Ol
 cot eb' anima d'a junjun nación, ol ul em
 cuman eb' d'ayach, yujto chequelxo yaji to
 te tojolñej tzutej a ch'olb'itan yaji, xchi eb'.

⁵ Ix lajvi chi' ix vilan sjacvi stemplo Dios d'a
 satchaari, aton scajnub' yic strato Dios.

⁶ Ata' ix elta ucvañ eb' ángel ol ic'ancot uque'
 yaelal, junjun yic junjun eb'. Ayoch junjun sacsac
 pichul yuj eb' te tziqiqui. Ay junjun tzec'ul nab'a
 oro ayoch d'a sñi' sc'ool junjun eb'.

⁷ Ay jun d'a scal eb' chañvañ querubín chi' ix
 ac'an junjun uc'ab' nab'a oro d'a junjun eb' ángel
 chi'. A junjun uc'ab' ix ac'ji chi' d'a eb', b'ud'an
 d'a juntzañ nivac yaelal yuj yoval sc'ool Dios, aton
 Dios ayñejec' d'a junelñej.

⁸ Ix te em numan tab' d'a yol stemplo Dios chi'
 yuj stab'il stziqiquial yed' spoder. Malaj junoc
 mach syal scomon och ta', masanto ix lajviec'
 uque' yaelal yed'nac eb' ángel chi' yucvañil.

16

A juntzañ uc'ab' yic syaelal

¹ Ix lajvi chi', ix vab'an yoch jun av d'a templo
 chi'. Te chaari ix yal d'a eb' ángel chi'.

—Ixiquec, tze secanem yoval sc'ool Dios ayem
 d'a yol uque' uc'ab' chi' d'a yolyib'añq'uinal, xchi.

² Yuj chi' ix b'at jun b'ab'el ángel, ix b'at secanem
 yol yuc'ab' chi' d'a sat lum luum smasanil. Axo
 masanil eb' b'aj ayoch snumeroal jun Noc' sb'i chi',
 aton eb' ix laj yaq'uem sb'a d'a yechel, ix laj q'ue

juntzañ yab'il nivac mal te chuc mañxo jantacoc syail d'a snivanil eb'.

³ Ix lajvi chi', axo jun schab'il ángel ix secanem tas ayem d'a yol yuc'ab' d'a yib'añ a' mar. Axo a' mar chi', ix och a' chic'al icha schiq'uil junoc anima schami. Yuj chi' ix cham masanil tas ay d'a yol a'.

⁴ Ix lajvi chi', axo jun yoxil ángel ix secanem tas ayem d'a yol yuc'ab' d'a yib'añ a' nivac a' yed' b'aj ay sjaj a a'. Yuj chi', ix och a' masanil chic'al.

⁵ Axo ix vab'an yalan jun ángel ix ixtanb'at a a' chi':

Mamin, ach Dios, a achñej ton vach' ach. Ay ach ec' ticnaic, ay achñej taxon eq'ui. Vach'ñej ix utej ac'an syaelal eb'.

⁶ Yujto a eb' anima ix laj mac'anelta schiq'uil eb' icxo yed' eb' ix alanel a lolonel, a chic' tzac' yuc' eb' ticnaic. Smoj ton icha chi' tzutej eb', xchi.

⁷ Axo ix vab'ani, ix alchajelta jun lolonel b'aj ay altar, ix yalan icha tic:

Yel Mamin, ach Dios Cajal. Syalñej smasanil uuj. Tojolñej ix utej ac'an syaelal eb' icha val d'a smojal, xchi.

⁸ Ix lajvi chi', axo jun scharñil ángel ix secanem tas ayem d'a yol yuc'ab' d'a c'u. Yuj chi' ix ac'ji spoder c'u chi' sñusantz'a eb' anima yuj sc'ac'al.

⁹ Ix laj tz'a eb' anima yuuj sic'lab'il, palta añeja' maj snalaj sb'a eb'. Maj yaq'uemlaj sb'a eb' d'a Dios. Toñej ix b'ajvaj eb' d'ay, yujto A' tz'ac'ancot juntzañ yaelal chi'.

¹⁰ Ix lajvi chi', axo jun yoil ángel ix secanem tas ayem d'a yol yuc'ab' d'a yib'añ sdespacho jun Noc' sb'i chi', yuj chi' ix te q'uic'b'iq'uinal d'a masanil

yol smach'en. Axo eb' anima chi', ix ste cach'ej yac' eb' yab'an syail.

¹¹ Palta añaña' mañ jab'oc ix sna sb'a eb'. Torñej ix te q'uechaañ eb' sb'ajvaj d'a Dios aj satchañ yuj juntzañ syaelal eb' yed' juntzañ yab'il ayq'ue d'a snivanil eb'.

¹² Ix lajvi chi', axo jun svaquil ángel ix secanem tas ayem d'a yol yuc'ab' d'a yib'añ a' nivan Éufrates. Ix tupb'at a a' chi', taquiñjoñinac ix ajcan smelemal a' yic sjacvi b'e b'aj ol ec'ta eb' yajal ol cot b'aj sja c'u.

¹³ Axo ix vilani, ayec' jun dragón yed' jun Noc' sb'i yed' jun ix stz'ac yac'och sb'a yalanel slolonel Dios. Axo d'a yol sti' junjun eb', ata' ix elta junjun espíritu chuc. Icha yilji noc' pajtza' yilji oxvañ espíritu chi'.

¹⁴ A juntzañ chi', aton yespíritu eb' enemigo, sch'ox juntzañ milagro eb'. Ix b'at eb' yac' smolb'ej sb'a masanil eb' nivac yajal d'a yolyib'añq'uinal, yic syac' oval eb' d'a jun c'ual nivan yelc'och yic Dios, aton Dios Masanil syal yuuj.

¹⁵ Ix yalan Cajal Jesús icha tic: Ab'ec nab'i, icha sc'och junoc elc'um, icha chi' ol aj in c'och lemna-joc. A ex maclab'il eyuuj, te vach' eyico'. Tzeyil val e b'a yed' e pichul, tato maay axo talaj tz'aji b'eran ex el d'a yichañ eb' anima smasanil. Ol eyac'an q'uixvelal e b'a, xchi.

¹⁶ Ix laj molchaj eb' nivac yajal yuj eb' espíritu chuc d'a jun lugar scuch Armagedón d'a ti' hebreo.

¹⁷ Ix lajvi chi', axo jun yuquil ángel ix secanem tas ayem d'a yol yuc'ab' d'a scal ic'. Axo ix elta jun lolonel d'a sdespacho Dios d'a yol templo, te chañ ix yala': Toxo ix yic' sb'a, xchi.

¹⁸ Junanto rato chi', ix ec' copoljoc leb'lon. Ay pax juntzañ tas ix laj c'añi. Ix laj c'añ c'u. Ix ec' val jun nivan quixcab'. A jun quixcab' ix ec' chi', yictax ix pitzvi anima d'a yolyib'añq'uinal mantalaj b'aj ix ec' junoc icha chi'.

¹⁹ Axo jun nivan choñab' scuch Babilonia, ox poj ix ajelc'ochi, axo masanil choñab' ay d'a yolyib'añq'uinal, ix laj lañchaji. Ix najicot schucal Babilonia chi' yuj Dios. Ix yac'anb'at jun nivan yaelal d'a yib'añ yuj yoval sc'ool. Ichato ix ac'ji vino te ov yuc' eb' yuj Dios.

²⁰ Masanil juntzañ lum lum oyquixtac ay d'a snañal a a' yed' masanil lum vitz, ix laj satem lum smasanil.

²¹ Ix emta juntzañ sacb'at te nivac. Ay am junjunoc quintal yalil junjun. Ix laj b'ajvajq'ue eb' anima d'a Dios yuj juntzañ sacb'at chi', yujto te nivan jun yaelal chi'.

17

A jun ix yajal ajmul

¹ Axo junoc eb' ucvañ ángel ay yuc'ab' chi', ix ja yal d'ayin icha tic: Cotañ ved'oc. Ol in ch'ox jun nivan yaelal d'ayach, aton jun ol em d'a yib'añ jun ix yajal ajmul, jun ix c'ojanem d'a sat juntzañ a a'.

² A eb' nivac yajal d'a yolyib'añq'uinal ix laj em eb' d'a ajmulal yed' ix smasanil. Axo eb' anima d'a yolyib'añq'uinal ix laj juviel eb' yuj ix. Icha uc'umañ ix aj eb' yuj jun icha vino ix yac' ix d'a eb', aton yajmulal ix, xchi jun ángel chi' d'ayin.

³ Ix lajvi chi' ix sch'oxan junxo tas Yespíritu Dios d'ayin, ichato ix in yic'b'at jun ángel chi' d'a tz'inan lum. Axo ta' ix vil jun ix ix, ayq'ue d'a yib'añ

jun Noc' sb'i chacchac quilani. Axo d'a snivanil jun Noc' sb'i chi', tzijtum sb'i tz'ib'ab'ilochoi. A juntzañ b'i chi' sb'uchvaj d'a Dios. Uque' sjolom Noc'. Lajuñe' sch'aac Noc'.

⁴ Axo spichul jun ix ix chi', q'uic'mutz'inac yed' chacchac. Tzijtum juntzañ q'uen q'ueen tz-iqiqui ayoch d'ay. Ay q'uen oro, q'uen perla yed' juntzañxo q'uen te caro stojol ayoch d'ay. Yed'nacq'ue jun vaso oro ix. B'ud'an jun vaso chi' yuj juntzañ tas yajb'entac d'a Dios yed' pax schucal yajmulal ix.

⁵ Axo d'a snañal sat ix, ata' ayoch jun sb'i ix c'ub'eltac yelc'ochi, aton jun tz'alan icha tic: Aton jun nivan Babilonia, snun eb' ix ajmul ix smasanil. Snun pax masanil chucal d'a yolyib'añq'uinal, xchi.

⁶ Axo ix vilani, uc'umañ ix yuj schiq'uil eb' yicxo Dios, aton eb' milb'ilcham yuj ix, yujñej to ix yac' testigoal sb'a eb' yuj Jesús.

Ix te sat in c'ool vilan ix.

⁷ Yuj chi' ix yal jun ángel chi' d'ayin icha tic: ¿Tas yuj sat a c'ool ilan jun ix ix tic? Ol val d'ayach tas syalelc'och ix yed' jun scuch Noc' uque' sjolom, lajuñe' pax sch'aac b'aj ayq'ue ix d'a yib'añ chi'.

⁸ A jun Noc' sb'i ix il tic, pecatax ayeq'ui, palta mañxo ayoquec'laj ticnaic. Palta ol q'uexul junelxo d'a yol jun xab' ayic manto b'at b'aj ol satel d'a junelñej. Axo eb' anima, aton eb' mañ tz'ib'ab'illoccan sb'i d'a jun libro yic q'uinal ayic manto b'o yolyib'añq'uinal, ol sat val sc'ool eb' yilan jun Noc' sb'i chi', yujto vach'chom aytax ec' d'a pecatax chi', axo ticnaic mañxo ayoquec'laj, palta val yel ol jax junelxo.

⁹ A mach jelan, ol nachajel juntzañixo tic yuuj. A uque' sjolom jun Noc' sb'i chi', a uque' tzalan b'aj c'ojanem ix ajmul ix chi' syalelc'ochi.

¹⁰ Añejtona' uque' sjolom chi', a ucvañ nivac yajal syalpaxelc'ochi. Ovañ eb' yajal chi' toxo ix ec'b'ati. Ay jun aytooch yajalil ticnaic. Ayto pax junxo toto ol javoc. Ayic ol ja junxo chi', mañxo nivanoc tiempo ol yac' yajalil.

¹¹ Axo jun Noc' sb'i aytax ec' d'a pecatax chi', palta mañxo ayoquec'laj ticnaic, aton svajxaquil yajal, palta aton junoc eb' ucvañ chi'. Ol lajvoc chi', axo yaj sb'atcan b'aj ol satel d'a junelrñej.

¹² Axo lajuñe' sch'aac jun Noc' sb'i chi', syalelc'ochi, a lajuñvañ anima toto ol och yajalil. Palta quenrñej tiempo ol yac' yajalil eb' yed' jun Noc' sb'i chi'.

¹³ A eb' lajuñvañ chi', ol scha sb'a spensar eb', ol yac' anb'at yopisio eb' d'a jun Noc' sb'i chi'.

¹⁴ Ol yac'lej eb' yac'an oval yed' jun Calnel sb'i, palta ol ac'joc ganar eb' yuuj. Yujto A' Yajal yaj d'a eb' yajal, Rey pax yaj d'a eb' rey. Axo eb' tzac'anoch yuuj, avtab'il eb' yuj Dios, sic'b'ilel eb' yuuj, aton eb' sc'anab'ajani, xchi jun ángel chi' d'ayin.

¹⁵ Ix lajvi chi', ix yalanpax d'ayin:

—A juntzañ a a' b'aj c'ojanem ix ajmul ix ix il chi', syalelc'ochi aton juntzañ choñab', juntzañ nación yed' eb' anima d'a junjun ch'occh'oc ti'al.

¹⁶ Axo lajuñe' sch'aac jun Noc' sb'i ix il chi', ol meltzajoch eb' ajc'olal d'a jun ix ajmul ix chi'. Ol yiq'uec' eb' masanil tas ay d'a ix. Ol elcan b' eran ix. Ol chijocb'at schib'ejal ix yuj eb'. Ol sñusantz'a eb'.

¹⁷ Yujto a Dios ix ac'an sc'ulej eb' d'a tas sgana. Yuj chi' junxoñej ix aj schaan sb'a spensar eb' yac'anb'at yopisio d'a jun Noc' sb'i chi' masanto ol elc'och tas alb'ilcan yuj Dios.

¹⁸ A jun ix ix, ix il chi', aton jun nivan choñab' tz'ac'an mandar eb' yajal d'a yolyib'añq'uinal, xchi jun ángel chi' d'ayin.

18

Satnaquel choñab' Babilonia

¹ Ix lajvi chi', ix vilan junxo ángel ix cot d'a satchaañ ix em d'a yolyib'añq'uinal. Te ay yopisio. Ix sach'i yolyib'añq'uinal yuj stziquiquial.

² Te chaañ ix yala':

Ix satel choñab' Babilonia. Malaj junocxo icha chi', palta ix lajvieli. Ix ochcan schoñab'oc eb' enemigo. Toxo ix ochcan scajñub'oc eb' espíritu chuc. Ix ochcan so'oc noc' much yajb'entac.

³ Yujto masanil nación ix och uc'umañil yuj svi-noal te ov, aton yajmulal. Axo eb' nivac yajal d'a yolyib'añq'uinal, ix em eb' d'a ajmulal yed'oc. Axo masanil eb' choñvajum, ix och eb' ricoal yuuj, yujto mañxo jantacoc tas ix sman eb' aj choñab' chi' yic syac'an sgana eb', xchi jun ángel chi'.

⁴ Ix lajvi chi', ix vab'an yoch junxo av d'a satchaañ. Ix yalani:

A exxo ex in choñab', elañec ta', yic vach' mañ ol ex och locan d'a masanil tas mañ vach'oc tz'el sc'ulani, yic mañ ol ex tz'ab'at eyab'an syail yed'oc.

⁵ Yujto a juntzañ smul chi', ix te molchaji, masanto ix q'ueul d'a satchaañ, yuj chi' ix najicot schucal chi' yuj Dios.

⁶ Icha ix yutej sb'a d'a juntzañxo, icha chi' tzeyutej eyac'an spac d'ay. Tz'acan tzeyutej eyac'an spac d'ay. A jun yuc'ab' ix yac'lab'ej yac'an d'a juntzañxo choñab', ec'alocab'to tzeyutej eyac'anxi d'ay.

⁷ Yujto ix yic'chañ sb'a sic'lab'il, añej d'a b'eyumal ix yac'och spensar, yuj chi' icha chi' tzeyutej eyac'anoch syaelal yed' scusc'olal. Ina to ix sna' icha tic: A in tic, reina in. C'ojan in em d'a in c'oynub'. Mañ in lajanoc icha junoc ix ix chamnac yetb'eyum. Malaj b'aq'uirñ ol vil jab'oc syaelal, xchi.

⁸ Yuj chi', junñej c'ual ol aj sja yaelal d'a yib'añ, chamel, oq'uel yed' vejel. Ol ñusjoctz'a d'a scal c'ac', axo slajviel chi'. Icha chi' ol aj sja d'a yib'añ, yujto ol ch'olb'itaj yuj jun te nivan spoder, aton Dios Cajal, xchi jun av chi'.

⁹ A eb' nivac yajal d'a yolyib'añq'uinal, ix em eb' ajmulal yed' jun ix ix chi'. Locan eb' d'a sb'eyumal. Axo ol yilan eb' sq'ue stab'il stz'ai, ol laj oc' eb'. Ol laj siq'uic'oc eb' yoc' yuj ix.

¹⁰ Najatto ol cotcan liñjab' eb' yuj xivelal yuj jun yaelal chi'. Ol yalan eb' icha tic:

Ay..., ob'iltac jun nivan choñab' Babilonia tic. Te ay yip, te nivan yelc'ochi, palta d'a val jun rato ix ja syaelal, xchamxoñej eb'.

¹¹ Ol cus masanil eb' choñvajum yuuj, ol oc' eb' yujto mañxalaj mach ol manan schoñ eb' chi'.

12 A tastac ix schoñ eb' d'ay: Aton q'uen oro, q'uen plata, juntzañ q'uen caro stojol, q'uen perla, juntzañ c'apac lino te vach' yed' c'apac sera, juntzañ c'apac q'uic'mutz'inac, masanil te te' suc'uq'ui sjab', masanil juntzañ tas sb'o yed' marfil, te te' te ay stojol, q'uen bronze, q'uen hierro yed' q'uen mármol.

13 Ay pax canela yed' juntzañxo sumumi svaji, ma yuc'ji yed' pax juntzañ suc'uq'ui sjab' sñusji, mirra yed' yal suc'uq'ui sjab'. Ay pax vino, yaceit-eal te' olivo yed' juntzañ harina te vach' yed' ixim trigo. Ay noc' cuchum icatz, ay pax noc' calnel yed' noc' chej. Ay carreta. Ay pax eb' checab' yaji. Vach'chom anima eb', palta schoñjiel eb'.

14 Ol yal eb' choñvajum chi' yuj jun choñab' chi' icha tic:

A val masanil tas te nib'ab'il yuuj ix sateli. Masanil sb'eyumal yed' juntzañxo tas vach' ix laj satpaxel smasanil d'a junelñej, xchi eb'.

15 A eb' ix choñan juntzañ chi', aton eb' ix laj och b'eyumal d'a spatic jun choñab' chi', najatto ol cotcan eb' yuj xivelal yuj jun syaelal chi'. Ol laj oc' eb'. Ol laj siq'uic'oc eb' yoq'ui.

16 Ol laj yal eb' icha tic:

Ay..., ob'iltac val jun nivan choñab' tic. Lajan icha junoc ix ix a lino pichul ayoch yuuj. Ay q'uic'mutz'inac. Ay chacchac. Nab'a oro, q'uen q'ueen sveei ayoch d'ay. Aypax-och juntzañxo q'uen q'ueen caro stojol yed' juntzañ perla.

17 Palta junñej rato ix lajviel masanil sb'eyumal jun choñab' chi', xcham eb'.

Masanil eb' yajal te' barco yed' eb' ayoch d'a yol te' yed' eb' smunlaj yed' syamc'ab'il te', aton masanil eb' smunlaj d'a a' mar, najatto ol cotcan eb' smasanil.

¹⁸ Ayic ol yilan eb' sq'ue stab'il jun choñab' chi' stz'ai, ol avaj chaañ eb': Malaj b'aj ay junoc choñab' stzac'van icha jun nivan choñab' tic, xcham eb'.

¹⁹ Ol laj slañanq'ue pococ eb' d'a sjolom yuj scusc'olal. Ol laj te oc' eb'. Ol laj siq'uic'oc eb' yoq'ui. Ol avaj chaañ eb':

Ay..., ob'iltac val jun nivan choñab' tic. Masanil eb' ay sbarco d'a a' mar, ix laj och eb' b'eyumal yuj masanil tastac ay d'ay, palta junñej rato ix lajvieli, xcham eb'.

²⁰ Ix vab'an yalchaji: Ex aj satchaañ, tzalajañec yuj tas ix utaj jun choñab' tic, yed' ex schecab' Jesucristo yed' ex yalumalel slolonel Dios yed' ex yic exxo Dios e masanil, tzalajañec. Yujto icha ix ex yutej, icha chi' ix yutej Dios yac'an spac d'ay, xchi.

²¹ Ix lajvi chi', ay jun ángel te ay spoder. Ix yic'ancharañ jun nivan q'ueen, icha yaj suyan junoc q'uen smolinoal trigo. Ix syumanb'at jun q'uen chi' d'a yol a' mar. Ix yalani:

Añejtona', ichaton tic ol aj syumchajel jun nivan choñab' Babilonia. Mañxa b'aq'uiñ ol ilchaj junelxo.

²² Mañxa b'aq'uiñ ol ab'chaj eb' ac'um son, mañxo ol ab'chaj yoch junoc arpa, ma yoc' junoc te' amay, ma q'uen trompeta. Mañxalaj junoc mach ol munlaj ta'. Mañxa b'aj ol ab'chaj sc'añ junoc q'uen molino.

- 23 Mañxalaj b'aj ol checlaj yoc junoc lámpara, mañxa b'aq'uiñ ol ab'chaj yoch junoc q'uiñ yic nupnajel. Icha chi' ol utaj jun choñab' chi'. A eb' choñvajum d'a yalañtaxo, te nivan yelc'och eb' d'a yolyib'añq'uinal. Ix ac'ji musansatil junjun nación yuj yajchumal jun choñab' chi'.
- 24 A d'a jun choñab' chi', ata' ix ilchaj schiq'uil eb' ix alanel slolonel Dios yed' schiq'uil juntzañxo eb' yicxo Dios chi', yed' schiq'uil masanil eb' milb'ilcham d'a yolyib'añq'uinal. Ol ochcan schiq'uil eb' smasanil d'a yib'añ jun choñab' chi', xchi jun ángel chi'.

19

1 Ix lajvi chi', ix vab'ani ichato ix och sjaj jun nivan ñilañ anima d'a satchaañ. Te chaañ ix yal eb':

Aleluya. A co Diosal ix ac'an ganar. Te nivan yelc'ochi, te ay spoder.

2 Tojoleñej ix yutej spensar sch'olb'itan yaj icha val d'a smojal. Yujto ix yac' syaelal jun ix yajal ajmulal chi', aton ix ix juanel eb' anima d'a yolyib'añq'uinal yuj yajmulal. A Dios ix ac'anec' spac d'a jun ix chi', yujto ix miljicham eb' tz'ac'an servil Dios chi' yuj ix, xchi eb'.

3 Ix lajvi chi', ix laj yalanxi eb':

Aleluya. Mañxa b'aq'uiñ ol lajvoc sq'ue stab'il jun ix ajmul ix chi' stz'ai, xchi eb'.

4 Axo eb' 24 ichamtac vinac yed' eb' chañvañ querubín, ix em cuman eb' d'a yichañ Dios. Ix

yac'anem sb'a eb' d'ay, aton jun c'ojanem d'a sc'oynub'. Ix yalan eb': Amén. Aleluya, xchi eb'.

⁵ Ix lajvi chi' ix vab'an yoch jun av b'aj ay sdespacho Dios, ix yalani:

Masanil ex tzeyac' servil co Diosal, ex xivnac ex d'ay, ex malaj eyelc'ochi yed' ex nivac eyelc'ochi, calec vach' lolonel d'ay, xchi eb'.

A q'uiñ nupnajel yic jun Calnel sb'i

⁶ Axo ix vab'an junxo icha val yoch sjaj tzijtumal anima. Nilili sc'añ sjaj eb' icha sc'añ sb'ey a' nivac a'. Icha sc'añ c'u te chaañ sc'añi, icha chi' sc'añ sjaj eb'. Ix yalan eb':

Aleluya. Yujto a Cajal co Diosal Masanil Syal Yuuj ix el yich yac'an Yajalil.

⁷ Tzoñ q'uechañ. Ayocab' co tzalajc'olal. Calec vach' lolonel d'ay. Yujto ix c'och yorail yoch jun Calnel sb'i chi' d'a nupnajel. Axo ix ol och yetb'eyumoc, toxo ix yac' lista sb'a ix.

⁸ Toxo ix ac'ji yac'och jun pichul te vach'. Te sac, sveei, xchi eb'.

(A jun spichul sac chi', syalelc'ochi, a svach'il ix ac'ji d'a eb' yicxo Dios.)

⁹ Ix yalanxi jun ángel chi' d'ayin: Tza tz'ib'ej juntzañ ol val tic: A eb' avtab'il d'a jun q'uiñ nupnajel yic jun Calnel sb'i chi', te vach' yic eb', icha chi' tzutej a tz'ib'ani, xchi. Ix yalanxi d'ayin: A juntzañ lolonel tic, te yel toni, yic ton Dios, xchi d'ayin.

¹⁰ Ix lajviñej chi', ix in em cuman d'a yichañ jun ángel chi', yic svalan in b'a d'ay. Palta ix yalan d'ayin: Mañ utoc a b'a icha tic, yujto a in tic ed'oc, quetchecab'vumal co b'a yed' pax eb' yicxo Dios

tec'an syutej sb'a yac'an testigoal sb'a yuj Jesús. Añej val d'a Dios tzaq'uem a b'a. Yujto a yab'ixal Jesús, a tz'iptzitan eb' schecab' Dios, xchi.

A jun ayq'ue d'a yib'añ jun sacsac chej

¹¹ Axo ix vilani, jacan satchaañ. Ix vilan jun chej sacsac. Axo jun ayq'ue d'a yib'añ, Tz'elñej C'och Tas Syala', icha chi' sb'i. Scuchanpax Yelñej. Yujto d'a stojolal sch'olb'itej yaj eb' anima, syac'anpax oval.

¹² Axo yol sat, lajan icha yoc te' c'ac'. Tzijtun corona ayq'ue d'a sjolom. Ay jun b'i tz'ib'ab'ilocho d'ay to añej val ojtannac.

¹³ Axo spichul ayochi, ix b'oñchaj yuj chic'. Axo sb'i, aton Šlolonel Dios.

¹⁴ Tzac'anoch eb' soldado aj satchañ yuuj. Te vach' spichul eb' ayochi, te sacpax yilji. Malaj jab'oc miic ayoch d'ay. Ayq'ue eb' yib'añ junjun schejal sacsac quilani.

¹⁵ Axo d'a yol sti' jun b'aj tzac'anoch eb' chi', ayelta jun espada te jay ye, yic steclab'an d'a junjun nación. A ol och yajalil d'a eb' yed' jun sq'uen c'ococh. Icha stec'jiel yal sat te' uva, icha chi' ol aj yoch syaelal eb' yuuj. Ol ac'joc val syaelal eb' sic'lab'il yuj yoval sc'ool Dios, aton masanil tas syal yuuj.

¹⁶ Axo d'a spichul d'a sat xub' tz'ib'ab'ilocho jun sb'i tic: Sreyal eb' rey, Yajalil eb' yajal, xchi.

¹⁷ Axo ix vilani, ay jun ángel liñanec' d'a yib'añ yoc c'u. Te chaañ ix yal d'a noc' much tz'ec'jeñeñoc d'a satchaañ: Cotañec, ul molb'ejec e b'a yuj jun nivan vael ol yac' Dios.

¹⁸ Cotañec e chi schib'ejal eb' rey, eb' yajal soldado yed' eb' soldado jelan. Ol e chi schib'ejal noc' chej yed' schib'ejal eb' ayq'ue d'a yib'añ noc'. Ol e chiñej schib'ejal eb' smasanil, eb' yic sb'a, ma eb' checab' yaji, eb' malaj yelc'ochi, ma eb' nivac yelc'ochi, xchi d'a noc'.

¹⁹ Ix lajvi chi', ix vilani, ayec' jun Noc' sb'i chi'. Aypaxec' eb' rey yic yolyib'añq'uinal yed' eb' soldado eb'. Ix laj smolb'an sb'a eb' smasanil yic syac'an oval eb' yed' jun ayq'ue d'a yib'añ chej yed' eb' soldado tzac'anoch yuuj chi'.

²⁰ Axo jun Noc' sb'i chi' ix b'ab'laj yamchaji. Ix yamchajpax junxo stz'ac yaloch sb'a schecab'oc Dios. Aton jun ch'oxjinac juntzañ milagro d'a yichañ Noc'. Yuj juntzañ milagro chi' ix ac'ji musansatil eb' chajinacoch yechel jun Noc' sb'i chi' d'ay, eb' yac'naquem sb'a d'a jun yechel Noc' chi'. Aton eb' chavañ tic pitzanto ix yumjib'at d'a yol jun c'ac' icha ñajab' sq'ue ñilñon yoc calan yaj yed' azufre.

²¹ Axo juntzañxo, masanil eb' ix miljicham yed' jun espada ayelta d'a sti' jun ayq'ue d'a yib'añ chej chi'. Axo noc' much smasanil, ix laj b'ud'ji noc' yuj schib'ejal eb' chi'.

20

A jun mil ab'il

¹ Ix lajvi chi', ix vilani, ay jun ángel ix emta d'a satchañ. Yed'nac sllaveal jun xab' olan yed' jun nivan cadena.

² Ix syaman jun dragón. A jun dragón chi', aton jun yac'nacoch sb'a chanil d'a peca', aton jun

scuch diablo, ma Satanás. Mil ab'il ix tzec'chajcan yuj jun ángel chi'.

³ Ix yumjicanb'at d'a yol jun xab' chi'. Ix lajvi chi', ix macjican sti' jun xab' chi' yuj jun ángel chi'. Ix ochcan jun sello d'ay, yic max elta viñ Satanás chi' yic vach' max yal yac'ji musansatil eb' anima d'a junjun nación yuuj, masanto ol tz'acvoc mil ab'il chi'. Ayic ol lajvoc mil ab'il chi', ol jac'chajq'ueta viñ Satanás chi' jab'ocxo tiempoal.

⁴ Axo ix vilani, ay juntzañ c'ojnub'. Ata c'ojjab'em juntzañ eb' ac'b'il yopisio sch'olb'itan tas yaj eb' anima. Ix vilanxi spixan juntzañ eb' tzezb'ilel sjolom, yujto yac'nac testigoal sb'a eb' yuj Jesús, yalannacpaxel slolonel Dios eb'. Aton eb' chi' maj yaq'uemlaj sb'a d'a jun Noc' sb'i chi' yed' d'a jun yechel Noc' chi'. Maj schaochlaj snu-meroal sb'i Noc' eb' d'a snañal sat, ma d'a sc'ab'. Axo ix vilani, ix pitzvixi eb', ix och eb' yajalil yed' Cristo mil ab'il.

⁵ A juntzañ eb' tic ix b'ab'laj pitzvixi. Axo pax juntzañxo eb' chamnac, majto pitzvocxilaj eb' masanto ix tz'acvi mil ab'il chi'.

⁶ Te vach' yic eb' ol b'ab'laj pitzvocxi, yujto yicñejton Dios yaj eb'. Mañxalaj yalan yic jun schab'il chamel d'a yib'añ eb'. Ol ac'joc yopisio eb' yoch sacerdotéal d'a Dios yed' d'a Cristo. Mil ab'il ol yac' yajalil eb' yed'oc.

Ix ac'ji ganar viñ Satanás d'a junelñej

⁷ Ayic ol tz'acvoc mil ab'il chi', axo sjacvixiq'ueta viñ Satanás b'aj macancanem chi'.

⁸ Ol ac'joc musansatil eb' anima d'a masanil nación d'a yolyib'añq'uinal yuj viñ. Ol ac'joc pax musansatil jun scuch Gog yed' jun scuch Magog

yuj viñ, ol smolb'ancot eb' viñ yac' oval. Axo eb' soldado chi', te nivan sb'isul eb' icha val yarenail sti' a' mar.

⁹ Ayic ol b'at eb' yac' oval chi', ol macchajel sat lum luum yuj eb'. Ol c'och oyan eb' d'a jun slugar eb' yic Dios macb'ilxo yuuj, aton jun choñab' te xajan yuj Dios. Axo d'a satchañ ol emta jun c'ac' d'a yib'añ eb' soldado chi'. Ol tz'ab'at eb' smasanil.

¹⁰ Axo viñ diablo, viñ ix ac'an musansatil eb' chi', ol yumjoccanb'at viñ d'a yol jun c'ac' icha ñajab' sq'ue ñilñon yoc calan yaj yed' azufre, aton b'aj yumb'ilcanb'at jun Noc' sb'i chi' yed' jun stz'ac yalnacoch sb'a schecab'oc Dios. C'ual d'ac'val ol yab' syail eb' ta' d'a masanil tiempo.

Ol ch'olb'itaj eb' anima smasanil

¹¹ Ix lajvi chi', ix vilan jun nivan c'ojob' te sac, c'ojanem Dios ta'. Axo d'a yichañ chi', ix satel yolyib'añq'uinal yed' satchaañ. Mañxa b'aj ix ilchaj jab'oc.

¹² Ix vil eb' chamnac smasanil, liñjab'ec' eb' d'a yichañ Dios, eb' nivac yelc'ochi yed' eb' malaj yelc'ochi. Ix lajvi chi', ix jacvi juntzañ ch'añ libro. Ay junxo ch'añ ix jacvi, aton ch'añ yic q'uinal d'a junelñej. Ix ch'olb'itaj tastac yaj junjun eb' icha tas sc'ulej junjun, icha yaj pax stz'ib'chaj d'a juntzañ ch'añ libro chi'.

¹³ A a' mar, ix yac' entregar masanil eb' chamnac ayec' d'a yol a'. Icha pax chi' jun chamel yed' jun b'aj ayec' eb' chamnac, ix laj yac' entregar jantacñej eb' chamnac ayec' d'ay. Ix laj ch'olb'itaj yaj eb' smasanil, ato syala' tastac sc'ulejnac junjun eb'.

¹⁴ A jun chamel chi' yed' jun b'aj ayec' eb' chamnac, ix yumjicanb'at d'a scal jun c'ac' icha riñab' sq'ue riññon yoc. Aton jun c'ac' chi' scuch schab'il chamel.

¹⁵ Masanil eb' mañ tz'ib'ab'iloc sb'i d'a jun ch'añ libro yic q'uinal d'a junelñej chi', ix yumjicanb'at eb' d'a scal c'ac' chi'.

21

Jun ac' satchaañ yed' jun ac' yolyib'añq'uinal

¹ Ix lajvi chi', ix vilan jun ac' satchaañ yed' jun ac' yolyib'añq'uinal. Yujto a jun b'ab'el satchaañ yed' jun b'ab'el yolyib'añq'uinal, toxo ix sateli. Yed' a' mar, mañxalaj a'.

² A in Juan in tic, ix vil jun schoñab' Dios yicñej yaji, aton jun ac' Jerusalén. Ix el d'a yichañ Dios d'a satchaañ, ix emuli. Vach'xo yaj icha junoc ix ix vach'xo spichul ayochi, yujto vanxo sb'at d'a yetb'eyum.

³ Axo ix vab'an yoch jun av d'a satchaañ, te chaañ ix yala': Inai, a Dios ayec' yed' eb' anima ticnaic. A'ol canñej yed' eb'. Aton eb' chi' schoñab' yaji. A val lac'an Dios chi' ol cajnaj d'a scal eb', aton val jun sDiosal eb'.

⁴ Axo ol sucanel yal sat eb'. Ata' mañxalaj chamel, ma oq'uel, mañxalaj cusc'olal, mañxa paxlaj yaelal. Yujto a masanil tas ay d'a yalañ, toxo ix ec'b'ati, xchi.

⁵ A jun c'ojanem d'a sc'oynub' ix alan icha tic: Inai, tzin b'o masanil tas ac'to, xchi. Ix yalanpax d'ayin: Tz'ib'ejcan juntzañ van ab'an tic, yujto a juntzañ lolonel tic, te yel. Smojton val ac'anoch yipoc a c'ool, xchi.

⁶ Ix lajvi chi' ix yalanpax d'ayin: Toxo ix yic' sb'a. A in tic, b'ab'el vaj d'a smasanil, slajvub' in paxi. Icha chab' letra A yed' Zeta, icha chi' vaji. A eb' stacji sti', ol vac' jun a a' tz'elta d'a sjaj tz'ac'an q'uinal d'a junelñej yuq'uej eb'. Nab'añej ol vac' a' d'a eb'.

⁷ A eb' tz'ac'an techajoc, ol scha masanil juntzañ tic eb' d'ayin. Yujto a in tic, sDiosal in eb'. Axo eb', vuninal yaj eb'.

⁸ Palta ay eb' scomon xivi yed' eb' max yac'och sc'ool d'ayin, eb' chuc sc'ulej, eb' milumcham anima, eb' tz'em d'a ajmulal, eb' ajb'aal yed' eb' ajchum, eb' tz'em cuman d'a juntzañ comon dios yed' masanil eb' tz'esani, a d'a yol jun c'ac' icha ñajab' sq'ue ñilñion yoc calan yaj yed' azufre ol scha spac eb', aton jun schab'il chamel, xchi Dios.

Jun ac' Jerusalén

⁹ A junoc eb' ucvañ ángel ed'jinacq'ue uque' uc'ab' b'ud'an yuj juntzañ slajvub' yaelal ix alan d'ayin icha tic:

—Coñ ved'oc. Ol in ch'ox jun ix ix d'ayach, aton jun ix ol nupnaj yed' jun Calnel sb'i, xchi.

¹⁰ Ix lajvi chi' ix sch'oxan junxo tas Yespíritu Dios d'ayin, ichato ix in yic'b'at jun ángel chi' d'a jun jolom vitz te chaañ. Ata' ix sch'ox jun nivan choñab' Jerusalén d'ayin, aton jun yic Dios, van yemta d'a satchaañ d'a yichañ Dios.

¹¹ Toxoñej sveei jun choñab' chi' yuj stziquiquial Dios. Toxoñej scopopi icha junoc q'uen q'ueen caro stojol, icha q'uen jaspe. Lajan yilji icha q'uen nen, sc'axpajec' co sat d'a spatic.

¹² Axo d'a stitac jun choñab' chi' oyanoch smuroal te chaañ yajq'uei, lajchave' spuertail. Junjun ángel ayec' d'a junjun spuertail chi', tz'ib'ab'ilpaxoch sb'i lajchave' macañ eb' yirñtilal Israel d'a junjun puerta chi'.

¹³ Ay oxo' puerta b'aj sjavi c'u, ay oxo' d'a svach', ay oxo' d'a sq'uexañ, ay pax oxo' b'aj tz'em c'u.

¹⁴ A smuroal chi', aycanem lajchave' nivac q'ueen yipumaloc. Axo d'a sat junjun q'uen q'ueen chi', tz'ib'ab'ilocho sb'i lajchavañ schecab' jun Calnel sb'i chi'.

¹⁵ A jun ángel van slolon ved'oc chi' yed'nacq'ue jun ehlab' nab'a oro yic syechtej jun choñab' chi' yed' spuertail yed' pax smuroal.

¹⁶ A jun choñab' chi', lajanñej spac'ul scharñil. Ix yechtan jun ángel chi' yed' jun yechlab' chi'. Lajchave' mil estadio ix elc'och junjun spac'ul. Ichapax chi' sb'isul scharñil steel.

¹⁷ Ix lajvi chi', ix yechtan jun smuroal chi'. 144 codos ix elc'ochi. A jun yechlab' jun ángel chi', lajan yed' yechlab' anima sc'ana'.

¹⁸ A smuroal chi', nab'a jaspe. A jun choñab' chi', nab'a oro, lajan yilji yed' q'uen nen sc'axpajec' co sat d'a spatic.

¹⁹ Axo juntzañ nivac q'ueen aycanem yipumaloc yich chi', tzijtum juntzañ q'uen q'ueen caro stojol ayoch yelavoc. A jun q'uen b'ab'el, nab'a jaspe q'ueen. Axo q'uen schab'il, nab'a zafiro q'ueen. Axo q'uen yoxil, nab'a ágata q'ueen. Axo q'uen scharñil, nab'a esmeralda q'ueen.

²⁰ Axo q'uen yoil, nab'a ónice q'ueen. Axo q'uen svaquil, nab'a cornalina q'ueen. Axo q'uen yuquil, nab'a crisólito q'ueen. Axo q'uen svajxaquil, nab'a

berilo q'ueen. Axo q'uen sb'aluruñil, nab'a topacio q'ueen. Axo q'uen slajuñil, nab'a crisoprasa q'ueen. Axo q'uen yuxluchil, nab'a jacinto q'ueen. Axo q'uen slajchavil, nab'a amatista q'ueen.

²¹ Axo spuertail, perlañej slajchavil. Junjun puerta junñej perlañil yaji. A scalleal jun choñab' chi', nab'a oro, icha yilji junoc nen sc'axpajec' co sat d'a spatic.

²² Maj vil-laj junoc stemplo Dios d'a jun choñab' chi', yujto a Dios Cajal Syal yuj Smasanil yed' jun Calnel sb'i chi' ayñejec' d'a jun choñab' chi'.

²³ A d'a jun choñab' chi', malaj tz'och yoc c'u, malaj pax tz'och yoc q'uen uj, yujto a Dios yed' jun Calnel sb'i tz'ac'an saquilq'uinal d'ay.

²⁴ Axo eb' anima d'a junjun nación, ol b'eyec' eb' d'a saquilq'uinal jun choñab' chi'. Ol laj ja eb' nivac yajal ta', ol laj yic'cot sb'eyumal eb' yofrendaoc.

²⁵ Axo spuertail jun choñab' chi', mañxalaj b'aq'uiñ ol macchajoc, yujto c'ualilñej d'a masanil tiempo. Mañxalaj d'ac'valil.

²⁶ A eb' ol cot d'a junjun nación, ol laj yic'cot sb'eyumal eb' ta'.

²⁷ Malaj junoc chucal ol c'och d'a jun choñab' chi'. Malaj junoc eb' sc'ulan juntzañ tas q'uixvub'tac ol c'och ta'. Yed' eb' tz'esani, toton malaj junoc eb' ol c'och ta'. Añej eb' tz'ib'ab'il sb'i d'a jun libro yic' q'uinal d'a junelñej, añej eb' ol c'ochoc. A jun libro chi', a jun Calnel sb'i ay yico'.

22

¹ Ix lajvi chi', axo jun ángel chi' ix ch'oxan jun nivan a' te yaax d'ayin. Aton jun a' tz'ac'an q'uinal

d'a junelñej. Yaxd'urinac a' icha yilji cristal. A d'a sdespacho Dios yed' jun Calnel sb'i, ata' tz'elta a'.

² A d'a snañal scalleal jun choñab' chi', ata' tz'el yoc a'. Axo d'a stitac a', ay te te' tz'ac'an q'uinal d'a junelñej. A te' chi', lajchavel satan te' d'a jun ab'il. Junjun ujal satan te'. Axo xil te', a remeyo yaj d'a junjun nación.

³ Malaj junoc tas, malaj pax junoc mach ayoch scatab' Dios d'a yib'añ ol och ta'. A d'a jun choñab' chi', ata' ayec' sdespacho Dios yed' jun Calnel sb'i chi'. Axo masanil eb' tz'ac'an servil, ol laj yal sb'a eb' d'ay.

⁴ Ol yil-lajoch sat eb' yed'oc. Ol laj och sb'i d'a snañal sat eb'.

⁵ Ata', mañxalaj d'ac'valil. Axo eb' ol aj ta', mañxalaj tz'och junoc lámpara yuj eb'. Mañxalaj tz'och yoc c'u, yujto a Dios Cajal ol ac'an saquilq'uinal d'a eb'. Axo eb' chi', ol ochcan eb' yajalil d'a junelñej.

Toxo olja Jesucristo

⁶ Ix lajvi chi', ix yalan jun ángel chi' d'ayin: A juntzañ lolonel tic, yel ton val. Smojton val tzac'och yipoc a c'ool. A Cajal, aton Dios ac'jinac lolon eb' ix alanel slolonel. Aton checjinaccot jun yángel, ul yac'annac yojtaquejel eb' tz'ac'an servil, tas juntzañ ol ja d'a elañchamel, xchi.

⁷ Ix yalan Jesucristo: Toxo val ol in javoc. Te vach' yic eb' sc'anab'ajan tas tz'ib'ab'ilcan d'a jun libro tic, yujto a Dios ix ac'an ojtacajeli tas syala', xchi.

⁸ A in Juan in tic ix vab'i, ix vilan juntzañ tic. Axo yic ix lajvi vab'ani yed' vilan juntzañ tic, ix

in em cuman valan in b'a d'a jun ángel ix ac'an vojtaquejel chi'.

⁹ Palta ix yalan d'ayin: Mañ utoc a b'a icha tic, yujto a in tic ed'oc, quetchecab'vumal co b'a yed' pax eb' yicxo Dios ed'oc, aton eb' schecab' yed' jantacñej eb' sc'anab'ajan tas tz'ib'yajcan d'a jun libro tic. Añej d'a Dios tzaq'uem a b'a, xchi.

¹⁰ Ix yalanxi: Mañ a c'ub'ejel juntzañ tas tz'ib'ab'ilcan d'a jun libro yic Dios tic, yujto toxo ol elc'och tas syala'.

¹¹ A ticnaic, a eb' añeja' sc'ulan chucal, svach' c'ulejocab' chucal chi' eb'. Yed' eb' q'uixvub'tac sc'ulej, svach' c'ulejocab' eb'. Axo eb' vach' sc'ulej jun, svach' c'ulejocab' vach'il chi' eb'. Yed' eb' ayoch spensar d'a Dios, svach' aq'uejocab' och spensar eb' d'ay, xchi jun ángel chi'.

¹² Ix yalan Jesucristo: Ab'ec, toxo ol in jaxoc. Ved'nac spac yic junjun, ato syala' tas ix sc'ulej, xchi.

¹³ A in tic, b'ab'el vaj d'a smasanil, slajvub' in paxi. Icha yaj chab' letra A yed' Zeta vaji. A in b'ab'el in d'a masanil tastac, slajvub' in paxi.

¹⁴ A eb' tz'ic'jiel smul, ichato sjuc'jiel spichul eb', te vach' yic eb', yujto ay yalan yic eb' sloan sat te te' tz'ac'an q'uinal d'a junelñej. Ol yal yoch eb' d'a spuertail jun choñab' chi'.

¹⁵ Palta mañ ol ochlaj eb' sc'ulan chucal icha noc' tz'i', aton eb' ajb'aal, eb' ajchum, eb' tz'em d'a ajmulal, eb' milumcham anima, eb' tz'em cuman d'a juntzañ comon dios yed' jantacñej eb' ayoch spensar d'a juntzañ es, syesejñejpax eb'. Aton eb' tic mañ ol ochlaj.

¹⁶ A in Jesús in, ix in checb'at jun vángel yal juntzañ tic d'ayach, yic vach' ol laj aljoc d'a eb' creyente d'a junjun iglesia. A in tic, yiñtil in can viñaj David. Lajan in icha q'uen nitc'anal, sveei, xchi.

¹⁷ A Yespíritu Dios yed' eb' ol och yetb'eyumoc jun Calnel sb'i, syal eb': Cotañ, xchi eb'. A eb' tz'ab'an tas syal jun Uum tic, yalocab'pax eb': Cotañ, xchiocab' eb'. A eb' stacji sti', tato sgana eb', cotocab' eb'. Yuc'ocab' jun a a' eb', aton a' tz'ac'an q'uinal d'a junelñej. Aton jun a' nab'añej tz'ac'ji.

¹⁸ A exxo e masanil tzeyab' tas syal jun Uum yic Dios tic, ol valb'at junxo tic d'ayex: Tato ay mach tz'ac'anoch xicul juntzañ tic, a juntzañ yaelal tz'ib'ab'il d'ay, ol yac'och Dios d'a yib'añ.

¹⁹ Tato ay mach ol ic'anel junoc tas tz'ib'ab'il d'a jun Uum yic Dios tic, axo Dios chi' ol ic'anel sderecho d'a te te' tz'ac'an q'uinal d'a junelñej yed' d'a schoñab', aton juntzañ tic ay can yab'ixal d'a jun Uum tic.

²⁰ A jun ix alan juntzañ tic, ix yalxi: Val yel, toxo ol in jaxoc, xchi.

Ichocab' ta'. Cotañ ach Cajal Jesús.

²¹ Yac'ocab' svach'c'olal Cajal Jesucristo d'ayex e masanil. Amén.

A Ch'an Biblia D'a Chuj San Mateo
The Holy Bible in the Chuj San Mateo language of
Guatemala

La Santa Biblia en Chuj de San Mateo Ixtatán

copyright © 2007 Sociedad Bíblica de Guatemala

Language: Chuj de San Mateo Ixtatán (Chuj)

Dialect: Ixtatán

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2016-06-08

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

43e98fca-30dd-583b-b172-dc26d705ee90